Diari de les idees 59

Almost two months after the invasion of Ukraine, everything indicates that the war is entering a new phase with a large-scale offensive concentrated in the east and south of the country. As could not be otherwise, *Diari de les idees* continues to devote special attention to the conflict and its political, economic and social repercussions. Beyond the reordering of the international geopolitical order, the impact on the future of NATO, China's position in the conflict (always with the threat hanging over Taiwan on the horizon) or the ambivalent role of Turkey, we also highlight the internal dangers of destabilisation in Europe posed by Viktor Orbán's autocratic regime or a second round of the French presidential elections in which outgoing President Emmanuel Macron could secure a very narrow victory over the far-right candidate Marine Le Pen. All this is without losing sight of one of the regions that may experience the next crisis on the EU's eastern border: the Balkans.

Turning to global affairs, Paul Taylor analyses in *Politico* magazine the impact of the war in Ukraine on NATO's structures and policy. Since the fall of the Berlin Wall, NATO's main priorities have been peace-building, civilian operations and training, and crisis and escalation control, for example in Libya or Iraq. Although the defence of Ukraine has been

successful in part thanks to the use of light Javelin anti-tank weapons and Stinger anti-aircraft missiles supplied by the Alliance countries, the threat of possible Russian operations has put Europe, especially the three Baltic republics, Moldova, Sweden and Finland, on full alert. Paul Mason tells *Social Europe* that NATO's strategic concept, a 12-year-old guidance document, will need to be deeply revised. The design of this new concept will depend on the evolution and final outcome of the war, whose realistic scenarios range from a defeat of Russian forces resulting in a frozen conflict in the Donbass and armed neutrality in Ukraine to the partition of the country, with massacres and forced population movements to the Russian-controlled zone. In this context, European strategic autonomy is also seen as necessary for the EU to find its own centre of gravity, in terms of security, vis-à-vis Russia and the rest of the world. It is possible that Sweden and Finland will apply to join the Alliance in the coming weeks or months. With the new membership of two welfare economies currently under social democratic leadership and the renewed activism of the Social Democrat-led German government, NATO's political centre of gravity in Europe could shift.

In *Conflits* magazine, Xavier Guilhou argues that the war in Ukraine shows the acceleration of the deconstruction of the world. To the old confrontation between the United States and Russia, an economic war and an energy war are to be added, and new actors such as China, Iran and Turkey are carrying more weight in the international scene. Take, for example, the case of negotiations to achieve a ceasefire or even to initiate a peace process between the Ukrainians and Russians. These are not taking place under the protection of the United Nations in Geneva, but in the Eastern Mediterranean in Antalya and at the Dolmabahçe Palace in Istanbul under the Turkish presidency. Certainly, Turkey is a member of NATO, but bringing together the leading actors of this war without the Americans and Europeans says a lot about how the world is changing. In this context, the discreet role of Israel and its networks of influence, starting with the Russian and Ukrainian oligarchs, cannot be ignored from the beginning of the events with its indirect consequences in the Iranian dossier. The same goes for China, which has considerable interests in the entire Eurasian space, in particular to consolidate its Silk Road strategy. It is also worth noting the rather cautious position of a large part of the world in the face of this conflict, since for the first time the North Americans have not been able to obtain full support as in the past, especially in the fight against terrorism.

Thus, from the pages of *Foreign Policy*, Colum Lynch points out that if the West has supported the Ukrainian cause, the same cannot be said – far from it– of the rest of the world. Apart from the US's closest friends and military allies in West and East Asia, most countries in the world are not interested in joining the campaign to isolate Russia. Many countries have historical ties with Russia that they are unwilling to break, and fear that participating in the economic blockade of Moscow will have dramatic consequences for their populations in the form of food and fuel shortages or rising prices that could lead to food crises and growing instability within their own borders. Others still harbour deep resentment towards the US, whose military interventions from Afghanistan to Iraq and Libya have left a legacy of destruction and social, political and economic crises. Thus, no African country has imposed sanctions on Russia, which in recent years has become the world's largest arm exporter to the continent. Nowhere has ambivalence been more distinct

than in the Middle East, where key US strategic allies –Israel, the United Arab Emirates and Saudi Arabia– have rejected US demands to isolate Russia and join Washington in imposing sanctions on the Russian president. The position of Israel, Saudi Arabia and the UAE reveals the extent to which Washington has lost its confidence and its allies are willing to risk eroding their special relationship with the US in order to protect what they have developed in terms of strategic diversification, including rapprochement with Russia and China. Consequently, a world that is largely adapting to a new multipolar era is taking shape, where the United States is no longer the only superpower. For additional information, we recommend two very insightful maps published in Le Grand Continent: one on countries' reactions to the invasion and other on their position regarding the UN vote condemning the aggression.

In this redefinition of the international geopolitical order, China will be one of the main actors and a leading candidate for global hegemony. *Foreign Policy* devotes a dossier to the issue in which it is pointed out that, despite the war in Ukraine, major changes in Chinese policy are unlikely because they would not be useful for the regime. On the one hand, abandoning Russia would not solve China's main problem, namely its relationship with the US. On the other hand, Xi Jinping and Putin recently committed themselves to cooperation. It is in China's interest to maintain relations with both Russia and the West; and a war- and sanctions-weakened, economically dependent and resource-rich Russia is also in China's interest. China is currently only helping Russia from the sidelines, but has the means to do more if the situation changes. In the same vein, Yun Sun and Paul Heer analyse in *SupChina* what the consequences of war might be for China. China's perception of the conflict is not based on moral calculation but on the interests derived from this war, given that Russia has become a destabilised country that has lost political instruments to fulfil its foreign policy agenda and this could rebound on Beijing. China is thus pursuing a strategy of rapprochement with Europe in order to strengthen its own position and political agenda, as Beijing sees Europe as a large market with significant economic potential favourable to Chinese interests.

In an extensive dossier published in *La Vanguardia*, Didier Billion, deputy director of the Institute for International and Strategic Relations (IRIS), analyses the strategy of another country that is acting carefully to increase its influence: Turkey. He argues that, although tactical changes cannot be ruled out, it seems clear that for Erdogan, Moscow's policy in the region is less destabilising to his interests than Washington's. Turkey's foreign policy developments are part, on the one hand, of a long search for identity that has been noticeable for five decades and, on the other, of a more recent willingness to take into account the new paradigms that tend to structure international relations. The values that the Western powers continue to consider confusedly as universal no longer manage to impose themselves militarily, politically or culturally. Despite their differences, the so-called emerging powers are asserting themselves on the world scene and disrupting the old balance. Turkey is an example of this change in the world, which often leads president Erdogan to express his rejection of an international order governed by the five powers of the United Nations Security Council. In this context, Turkey's stated desire is to redefine its relations with the outside world without breaking with the country's traditional system of alliances. It is Turkey's ability to find itself at the confluence of divergent or opposing

interests that constitutes its strength and underpins its potential attractiveness.

The spying on politicians, pro-independence leaders and members of civil society by the Spanish government, both under the presidency of Mariano Rajoy and Pedro Sánchez, revealed in the article published by Ronan Farrow in *The New Yorker*, is particularly relevant to Catalonia. The operation was carried out using the Pegasus spyware developed by the Israeli company NSO, which is only sold to governments. It has already been linked to hundreds of cases of abuse, some perpetrated by authoritarian regimes such as Saudi Arabia but also by democratic countries such as India and EU member states such as Poland and Hungary. In the Spanish case, although the use of illegal tools and strategies to try to destroy the enemy is nothing new (remember the phrase "The state also defends itself in the sewers" in the time of the GAL paramilitary groups), the importance is not minimised. According to the data provided by the investigation carried out by *Citizen Lab*, there is a wide range of connections that lead to one or more Spanish government bodies being responsible for this large-scale espionage. Moreover, according to sources close to the Spanish secret service, the CNI (National Intelligence Centre) has admitted to the acquisition of the software in the middle of the last decade to spy abroad, where spies have to operate outside the law. However, if the reason to buy Pegasus was to spy abroad, why did it end up on the devices of Catalan independence supporters? The origin of the money used to acquire this spyware is also disturbing, as Josep Casulleras reveals in *Vilaweb*. Indeed, although NSO does not disclose the price of the service to its clients, data on payments in some countries where Pegasus has also been used has been spread, showing the enormous expenses behind it, which surely far exceeds the money allocated to reserved funds in the Spanish budget. Indeed, by way of example, the Mexican government paid around 280 million euros between 2012 and 2018 to the Israeli company. The question is where all this money came from, since the Spanish government's budget for reserved funds is 27 million euros per year, an amount far below what the spying on Catalan independence could have cost, if we compare this case to the Mexican case. The Mexican case points to one possibility: the diversion of public funds in a series of inflated budget items. There could be more, but there would need to be a thorough investigation to determine this. The question now is whether the Spanish state will do so.

Turning to European affairs, the editorial in *Le Monde* warns that without the rule of law there is no Europe and considers the victories of Viktor Orbán in Hungary and Aleksandar Vučić in Serbia as red flags. Yasmeen Serhan also points out in *The Atlantic* that the European Union is finally realising that the presence of autocrats in its ranks poses as great a danger as Putin. Thus, the EU has announced that it would implement for the first time a decision to withhold funds from countries that fail to meet democratic standards, a measure that could cost Budapest tens of billions of euros. Such funding cuts would have a huge impact for Hungary, which is one of the largest per capita recipients of EU funding, and for Orbán, as the he has been growing richer for more than a decade at the expense of EU funds through transfers from the companies of his childhood friend Lőrinc Mészáros, as Szabolcs Panyi tells *Euractiv* in an article. Faced with rising inflation and an energy crisis triggered by the war in Ukraine, he cannot afford to lose any financial support right now.

The results of the first round of elections in France are another source of concern. Despite

an apparent repetition of the previous round, there have been very significant changes that predict even a more uncertain second round than five years ago. Thus, Mathias Bernard points out in *The Conversation* that the restructuring of the French political scene around three major poles is happening. A liberal, centrist and European pole that unites just over a quarter of voters but which, thanks to the mechanism of majority voting, has so far managed to dominate political life. A populist and identitarian pole, led by Marine Le Pen, which together with other right-wing populist candidates, accounts for around 33%. Finally, a radical left pole dominated by *La France insoumise*, which, if the results of the communist and Trotskyist candidates are included, gathers around 25% of the votes. This tri-polarisation implies the marginalisation of the two political forces that, since the 1970s, had structured French political life. With less than 2% of the votes, the Socialist Party confirms a decline that might have seemed relevant in 2017 but is now an undeniable reality. The decline of the traditional right is another notable fact, as the candidate of *Les Républicains* party has divided by four the percentage obtained five years ago.

We cannot overlook the fact that there is one region that may experience the next major crisis on the EU's eastern border: the Balkans. Alix Kroeger argues in *The New Statesman* that what is happening now in Ukraine reminds of another war that took place in Europe and points out that it was only after NATO's intervention that peace negotiations began. Thirty years later peace remains fragile in Bosnia and the same thing could happen in Ukraine after the Russian invasion. In the same vein, an article published in the Portuguese newspaper *Público* by MEPs from the Social Democrat group recalls the importance of the enlargement process as an engine for democracy, freedom, peace, the rule of law and prosperity. They believe that the EU must quickly start accession talks with Skopje and Tirana. In order to play a stronger political role in Bosnia and Herzegovina, Europe needs to regain its credibility, which has been decreasing in recent years in the Western Balkans. One of the reasons is Europe's inaction or, even worse, broken promises. When Athens and Skopje signed the historic Prespa Agreement four years ago to solve the issue about the name of North Macedonia, an opportunity opened up to start bringing the Western Balkans into the Union. Nevertheless, the EU has not yet begun accession talks with either North Macedonia or Albania, although it has been said that both countries have done all that was required of them to start accession procedures. The future of the Western Balkans lies in the European Union, the rule of law, liberal democracy, social justice and the innovative determination of an open society. EU membership offers the guarantee that the citizens of the six Balkan nations can enjoy these benefits.

David Brooks in *The New Tork Times* links certain dangers for democracy to the end of globalisation as we have known it until now and the beginning of the culture wars. In the 1990s, British sociologist Anthony Giddens argued that globalisation was about the integration of worldviews, products, ideas and culture. Now, the world is no longer converging, but diverging. The process of globalisation has slowed down and, in some cases, even reversed. Russia's invasion of Ukraine highlights these trends. *The Economist* reports that between 2008 and 2019, world trade, relative to global GDP, fell by about five percentage points. Immigration flows have slowed down. Global long-term investment flows halved between 2016 and 2019. The causes of this deglobalisation are many and deep. The 2008 financial crisis delegitimised global capitalism for many people. China has apparently

shown that mercantilism can be an effective economic strategy. All sorts of anti-globalisation movements have emerged: Brexiteers, xenophobic nationalists, populists, Trumpists, the anti-globalisation left, and so on. Hundreds of companies have now left Russia as the West partially disengages from Putin's war machinery. Many Western companies are rethinking their operations in China as the regime becomes more hostile to the West and supply chains are threatened by political uncertainty. As John Micklethwait and Adrian Wooldridge wrote in an essay, geopolitics is definitely moving against globalisation towards a world dominated by two or three major trading blocs. It is clear that globalisation as trade flows will continue, but globalisation as the driving logic of world affairs seems to be over. Economic rivalries have now converged with political, moral and other rivalries in a single global competition for hegemony. Globalisation has been replaced by something that closely resembles a global culture war. Indeed, global politics over the last decades has functioned as a massive social inequality machine and large sections of the population feel despised and ignored. In addition, most people feel strongly loyal to their place of origin and feel that their nations are threatened when, in the moment of glory of globalisation, multilateral organisations and global corporations seemed to be eclipsing nation-states. People are also very attached to their own cultural values, due to their desire to defend their values when they appear to be under attack. After the Cold War, Western values have dominated the world through films, music, political debates and social networks. One theory of globalisation was that world culture would basically converge around these liberal values. The problem is that Western values are not the world's values.

On the economic field, Adam Tooze writes in *Foreign Policy* that in the space of a few weeks the war in Ukraine has changed the global scene. Both sides, of course, endure the worst part; the Ukrainian economy has shrunk by 16 per cent in the first quarter and Russia has been virtually cut off from the global financing system. There is currently no market for roubles or Russian financial assets, the withdrawal of Western companies from Russia has meant the country's economic decline, and long-term development prospects are dire. Europe will have to cope with large numbers of refugees, as well as severe energy price instability. Brussels is committed to reducing its dependence on Russian oil and gas, and in the medium term, the crisis can be beneficial, accelerating the energy shift away from fossil fuels. However, replacing one supply chain requires another, and Europe will need to purchase hard-to-access electronic materials, microchips and batteries. If anything has been learned from the COVID-19 pandemic, it is that the West and rich countries can increase public spending to try to mitigate external shocks to an increasingly interdependent economy, but rising debt remains a major danger for less developed countries. The World Bank is already warning several countries about debt risk, and twelve countries may not be able to meet their debt repayments by the end of the year. Particular attention should be paid to Sri Lanka, where the economic situation is at a critical point of no return, with major power cuts and much political instability.

At the same time, Paola Tamma points out in *Politico* magazine that the war in Ukraine has forced Europe to seek energy independence from Russia and inflation is also a challenge that has forced an increase in production costs and a redistribution of subsidies. The goals of European countries are to increase their strategic autonomy, reduce the use of fossil fuels and accelerate the transition to renewable energy, and in order to achieve these goals

and respond to the current crisis, the European Pandemic Recovery Fund will be used, as the Nordic countries are reluctant to take on new joint debt. The advantage is that the fund's rules already required 37 per cent of each country's allocation to be earmarked for ecological transition, a key objective that the war has made more urgent. Still, the question is how far existing resources will stretch. Some countries will borrow more, and those unable to do so because they have already borrowed in full may ask for their plan to be rewritten to accommodate new priorities and to take account of inflation. The deficit will have to be financed by European loans or funds and countries will have to go through a new process of approving their proposals and negotiating them with the European Commission.

The war also has an impact on sustainability and, in the pages of *The Guardian*, Bill McKibben analyses the relationship between the fight against climate change and political regimes. We are in a situation that calls for strong action on climate change, but with systems that fail to meet these transformative demands. In Brazil, Jair Bolsonaro mocks climate demands and keeps on deforesting the Amazon. In India, Modhi denies a visa to environmental activist Greta Thunberg. In Russia or China, climate protests are just a utopia. In the United States, green restructuring is impossible given that the government's inability to consolidate agreements between Democrats and Republicans. On the other hand, autocracies are a direct result of fossil fuels; oil and gas reserves are concentrated in specific parts of the world; and regimes that have access to them end up gaining excessive power. Hydrocarbons by their very extractive nature (specific and geographically defined points) tend in many cases to be the base for despotism, since whoever materially controls the source controls the entire network and the benefits that derive from it. Renewable energies, on the other hand (e.g. wind and solar), are diffuse in geographical space and available everywhere. The war in Ukraine has highlighted the link between the fossil fuel sector and autocracy, i.e. the power that energy scarcity gives to authoritarian leaders. It has also demonstrated the ability of financial powers to pressure political regimes.

Despite being set aside by the war, the growing impact of climate change is of particular concern to one of the regions that is most prone to severe climate change-induced devastation: the Middle East. Marwa Daoudy warns in *Foreign Affairs* that floods, fires and major droughts have caused serious economic and humanitarian problems that the governments of the main affected countries have failed to address. Many actors use the climate situation to their advantage, exploiting ecological vulnerability: bombing of essential infrastructure or cutting off water supplies are common strategies in Middle Eastern conflicts. Interventions such as those of Saudi Arabia and the United Arab Emirates in the war in Yemen, blocking the country's two main ports, can have devastating effects that make it difficult for local authorities to manage environmental threats. The great economic inequality between rich and poor countries in the region is also one of the main reasons of mass migration. While Gulf monarchies such as Qatar and Saudi Arabia have the technological capabilities to lower their emissions and protect their people from the effects of climate change, countries such as Libya and Syria, with lower incomes, are unable to cope with the extreme effects of droughts or plagues, leading to large migratory movements to richer countries.

Finally, Matthew Hutson analyses in *The New Yorker* the relationship between the human

brain and Artificial Intelligence and argues that for certain types of tasks AI can outperform human thinking (playing chess or detecting tumours), but that for general everyday problems where there are thousands of unexpected possibilities, AI is no longer as effective. On certain issues, the human mind can rely on common sense to solve some situations, but AI, programmed with pre-established rules, is often unable to find solutions. Robotics research institutes are working to bring common sense to artificial intelligences and give them human interpretability. The Allen Institute in Seattle is working on a four-year project entitled “Robotic Common Sense”. If these computer scientists could add common sense to AI, many problems could be solved. A language translation software could solve ambiguities and double meanings, just as a household cleaning robot could understand that a cat does not have to be thrown in a bin or put in a drawer. These systems could work well in our world because they would adopt knowledge that we take for granted. Humans learn common sense through a multifactorial approach where we observe the results of our actions, read books, listen to instructions and reason autonomously. However, artificial intelligences act along a chosen path that excludes others. These AIs can use systems that analyse writing and human culture to learn, but much of this common sense is not oral, and the written part is only a fragment of this knowledge. Computers may not be able to understand common sense until they have a brain and a body and are treated like us. If this could be achieved, robots could develop better common sense than we do, since humans often fail: we look at our mobile phones while driving, we sometimes offend people around us and we procrastinate.

Illustration: “La Mémoire” (1948), René Magritte

Raül Gil, Pilar Querol and Hèctor Gámez, trainees at the CETC, have contributed to this issue 59 of *Diari de les Idees*

International politics and globalization

Robert Kagan The Price of Hegemony

Els darrers anys s’ha generat un important debat sobre una possible intervenció militar russa a Ucraïna i la responsabilitat dels Estats Units. L’onada de rebuig a la invasió de finals de febrer ha silenciat aquells que argumentaven que Washington no tenia res a fer a l’est d’Europa i que la política exterior nord-americana havia creat inseguretat política a Putin, obligant-lo a prendre mesures extremes. Els Estats Units no tenen la culpa del devastador atac de Putin sobre Kíev, però Robert Kagan considera que afirmar que la invasió és completament no provocada pot portar a l’error. Idealment, segons els més crítics amb Washington, la millor actuació internacional implicaria eliminar qualsevol esfera d’influència fora de les seves fronteres. Aquesta perspectiva poc realista no entén la naturalesa del poder global i la seva influència després de la caiguda del mur de Berlín. Els Estats Units s’estenen a partir d’aquest moment, no per ocupar intencionalment l’espai abandonat per Moscou, sinó perquè la combinació de poder i creences democràtiques fan del model nord-americà un país on refugiar-se, esperant llibertat i autonomia. Podem

entendre ara que els Estats Units són un obstacle per una Rússia que busca retrobar la seva influència perduda. És a dir, l'hegemonia americana no s'estén per la força sinó per la convicció que els valors liberals són més segurs que els autocràtics russos. No hi ha raons per dubtar de la seguretat territorial i militar russa, però Putin busca canviar una situació que no podia resoldre's amb cap apropament per part d'Occident, Vladímir Putin busca retornar l'esfera d'influència que Moscou va perdre al centre i est d'Europa amb la caiguda de l'URSS. Els EUA s'han mantingut impassibles davant de l'escalada militar russa, primer a Geòrgia (2008) i després a Ucraïna (2014). No actuar davant les accions d'una potència autoritària podria continuar produint problemes per Washington. Kagan conclou que si s'ha de culpar d'alguna cosa als Estats Units en aquesta guerra és de no haver expandit la seva influència a l'est d'Europa d'una manera més contundent.

Paul Taylor NATO doesn't need to refight the Cold War

L'Aliança atlàntica rep una de les majors pressions polítiques i militars dels últims trenta anys per detenir la invasió russa i prevenir-ne l'expansió fora de les fronteres d'Ucraïna. Des de la caiguda del mur de Berlín la defensa territorial no ha estat entre les prioritats de l'OTAN, més enfocada cap al "peacebuilding", les operacions civils i d'entrenament, i la gestió de crisis i escalada de violència per exemple a Líbia o Iraq. Les demandes per revertir la situació no s'han fet esperar. Tot i que la defensa d'Ucraïna ha estat exitosa gràcies a la utilització d'armes antitanc lleugeres Javelin i els míssils antiaeris Stinger, l'amenaça de possibles operacions russes ha posat en alerta a Europa, especialment les tres repúbliques bàltiques, Moldàvia, Suècia i Finlàndia. L'OTAN rep pressió per convertir-se en una presència segura i preparada per entrar en combat i defensar territori sobirà. Però les promeses no satisfan els líders de les nacions més pròximes a l'esfera d'influència russa, i les demandes per millorar la seva flota aèria, els radars i míssils ha provocat que l'OTAN hagi doblat la mida de la seva força de combat "Enhanced Forward Presence" i es plantegi posicionar forces similars a Eslovàquia, Hongria, Romania i Bulgària. Aquest reforçament de les forces més dures de l'OTAN, tenint en compte com s'està desenvolupat la guerra a Ucraïna, pot portar problemes en la definició i preparació pels reptes i conflictes del futur. En darrer terme, Taylor considera que no té sentit preparar-se en el present per lliurar guerres en el futur, l'OTAN ha de pensar de manera estratègica i intel·ligent. S'ha de consolidar una força lleugera i ràpida, amb una capacitat de resposta àgil.

Paul Mason Ukraine, NATO and a Zeitenwende

L'article analitza les necessitats de canvi anunciades atès que el concepte estratègic de l'OTAN, un document d'orientació de fa 12 anys, s'ha d'actualitzar en una cimera a Madrid al juny. El nou concepte dependrà del resultat final de la guerra. Els escenaris realistes van des de la derrota operativa de les forces russes, que condueix a un conflicte congelat al Donbas i la neutralitat armada d'Ucraïna, fins a la partició, amb massacres i moviments forçats de població a la zona controlada per Rússia. Dins d'aquest context, l'autor argumenta que, en primer lloc, els líders de l'OTAN han de reconèixer les novetats. L'OTAN, juntament amb les Nacions Unides i la Unió Europea, poden optar per continuar

afirmant que el seu objectiu és mantenir un ordre basat en regles, però la realitat ja no es basa en regles. Segon, és necessari aconseguir l'autonomia estratègica europea. Abans que Putin ataqués Ucraïna, es podia argumentar que la UE necessitava una autonomia estratègica perquè els EUA ja no eren un aliat fiable, El capitalisme europeu havia d'exercir una mica de sobirania sobre la tecnologia i la informació, i les potències europees havien de rebaixar la tensió exercida pels EUA per dissuadir l'agressió russa. Europa trobaria llavors el seu propi centre de gravetat, en termes de seguretat, amb Rússia. Tercer, l'expansió de l'OTAN: Suècia i Finlàndia haurien d'unir-se a l'OTAN, i probablement ho faran. Però amb la incorporació de dues economies del benestar, actualment sota lideratge socialdemòcrata, i l'activisme renovat del govern alemany liderat pels socialdemòcrates, el centre de gravetat polític de l'OTAN a Europa canviarà. Tindrem Noruega, Portugal, Espanya, Alemanya, Finlàndia i Suècia liderats per les coalicions de centre. En darrer terme, el preu de pertànyer a l'OTAN és elevat per a les democràcies del benestar d'Europa, i està a punt d'augmentar. Així doncs, haurien de començar a articular la seva pròpia agenda.

Xavier Guilhou Que nous apprend la guerre en Ukraine? Que la déconstruction de «l'ordre du monde» s'accélère

La guerra a Ucraïna testimonia l'acceleració de la deconstrucció del món. A l'antic enfrontament entre els Estats Units i Rússia, s'afegeix una guerra econòmica i una guerra energètica i nous actors estan entrant en escena, com la Xina, l'Iran i Turquia. Prenem per exemple el cas de les negociacions en curs per a un alto el foc o fins i tot per iniciar un procés de pau entre ucraïnesos i russos. Podem veure que actualment no es fan sota els auspicis de les Nacions Unides a Ginebra, sinó a la vora del Mediterrani oriental a Antalya i al Palau Dolmabahçe d'Istanbul sota la presidència turca. Certament Turquia és membre de l'OTAN, però reunir els protagonistes d'aquesta guerra sense els nord-americans i els europeus, a més en un dels vestigis dels darrers sultans de l'Imperi Otomà, diu molt de les intencions ocultes d'Erdogan. Reitera la mateixa tàctica per mantenir a distància els occidentals que Putin, quan va reunir el maig del 2017 els protagonistes del conflicte sirià a Astana, Kazakhstan, sota el triple patrocini de Rússia, Turquia i Iran. En aquest context, tampoc no es pot obviar el paper discret d'Israel i les seves xarxes d'influència, començant pels oligarques russos i ucraïnesos, des de l'inici dels fets, amb les seves conseqüències indirectes en l'expedient iranià. El mateix passa amb la Xina, que té interessos considerables en aquest espai euroasiàtic, en particular per consolidar la seva estratègia de la Ruta de la Seda. Xi Jinping aprofita per afirmar de manera oportunista la seva proximitat a les preocupacions de Vladimir Putin, a qui dona suport personalment, alhora que defensa una neutralitat de façana. Sobretot, això permet als seus "guerrers llops" alimentar els arguments per justificar una operació contra Taiwan i als empresaris xinesos recuperar allò que Occident està abandonant a Rússia. Mentrestant, els líders europeus es conformen amb trucades telefòniques amb el Kremlin, que els menysprea, ja que no són convidats a la taula de negociacions. En aquest context, també cal destacar la retirada prudent d'una gran part del món davant aquest conflicte regional que, per a uns, enfronta Ucraïna amb Rússia i per a altres, els Estats Units contra Rússia, i ningú no desitja parlar obertament d'una guerra entre Europa i Rússia (tot i que la qüestió de la cobel·ligerància a través del subministrament d'armes es planteja cada cop més i la de l'aplicació de l'article 5 de la

carta de l'OTAN es juga essencialment en sòl europeu) Més de la meitat de la població mundial no es veu afectada per aquest conflicte i, per primera vegada, els nord-americans no han aconseguit obtenir el suport total com passava en el passat, especialment amb la lluita contra el terrorisme. Els membres dels BRICS, de l'OCS, l'Iran, el món àrab, la majoria dels països de l'ASEAN han adoptat posicions prudents, fins i tot comprensives, respecte a Rússia. A més, si les sancions són molt espectaculars i populars dins del G7, no se senten de la mateixa manera a la resta del món. Paral·lelament, el fet que la Xina, l'Índia, l'Aràbia Saudita i altres potències emergents vulguin accelerar la desdolarització del comerç constitueix un punt d'inflexió important pel que fa a l'evolució dels factors de poder. El fet que la majoria d'aquests actors es neguin a expulsar Rússia del G20, com els Estats Units estan intentant imposar, també és un senyal important per als membres del G7 que representen només el 8% de la població mundial, tot i que encara concentren el 75% de la despesa mundial en armament.

Stephen Kotkin The Cold War Never Ended

Quan Putin va optar per envair Ucraïna comptava amb una resposta internacional com la que va presenciar Stalin quan va envair Finlàndia el 1939: molt soroll per no res, desunió, i inacció. Fins ara, però, la guerra a Ucraïna ha tingut un impacte més semblant al al que va passar a Corea del Sud l'any 1950. L'agressió de Putin ha despertat un Occident adormit i l'ha portat a actuar. Els ucraïnesos, com els finlandesos, han mantingut el seu honor. Però aquesta vegada també ho ha fet Occident. El que mostren aquests paral·lelismes no és que la història es repeteixi; la qüestió, més aviat, és que la història que es va desenvolupar en aquelles èpoques encara perdura avui. L'etern imperialisme rus sembla l'explicació més fàcil, com si hi hagués una mena de proclivitat cultural innata cap a l'agressió. Això és fals. Però també seria simplista veure la invasió de Rússia com una simple reacció a l'imperialisme occidental, amb el pretext de l'expansió de l'OTAN, ja que el patró és anterior a l'OTAN. Aquests episodis recurrents d'agressió russa, malgrat totes les seves diferències, reflecteixen la mateixa trampa geopolítica, que els governants russos s'han posat una i altra vegada. Molts russos veuen el seu país com una potència providencial, amb una civilització diferent i una missió especial al món, però les capacitats de Rússia no coincideixen amb les seves aspiracions i, per tant, els seus governants recorren, una i altra vegada, a una hiperconcentració de poder a l'estat en un esforç coercitiu per tancar la bretxa amb Occident. Però l'impuls d'un estat fort no funciona, invariablement es transforma en dictadura personal. La combinació de debilitat i grandesa, al seu torn, impulsa l'autòcrata a agreujar el mateix problema que va facilitar la seva aparició. Després de 1991, quan la bretxa amb Occident es va eixamplar radicalment, la geopolítica perpètua de Rússia es va mantenir. I persistirà fins que els governants russos prenguin l'opció estratègica d'abandonar la recerca impossible per convertir-se en una gran potència igual a la Occident, optar per viure al seu costat i centrar-se en el desenvolupament intern de Rússia.

Michael Hirsh The Month That Changed a Century

En poques setmanes, Putin ha aconseguit ressuscitar les amenaces a la sobirania territorial, la possibilitat de guerres nuclears, el rearmament d'Alemanya, i l'augment del pressupost militar no només de Berlín sinó de diversos països europeus. Conjuntament amb altres països, Putin vol fer trontollar el sistema internacional liberal americà de normes i valors institucionalitzats per les Nacions Unides. El nou ordre que pretenen imposar apunta a instal·lar una mena de competició entre règims autocràtics, on cadascú tingui el seu propi espai geopolític d'influència. Les grans nacions d'Occident s'han unit en resposta a l'agressió russa a Ucraïna, imposant sancions sense precedent amb l'objectiu d'asfixiar l'economia de Moscou. Però com d'aïllada realment està Rússia? Des d'un punt de vista intern, Putin s'ha consolidat al país, ja qu el suport a la seva persona ha augmentat fins al 80 % des de la invasió d'Ucraïna, gràcies a la propaganda governamental. També gràcies al suport internacional per part de Brasil, Pakistan o Sud-àfrica, així com d'alguns països i líders polítics populistes europeus com Viktor Orbán i Marine Le Pen. En el terreny militar, Putin sembla preparar-se, després del fracàs del setge a Kíev, a una guerra de llarga durada, on pot guanyar el factor geopolític de controlar la regió del Donbass on els separatistes russos han estat lluitant contra les forces ucraïneses durant vuit anys. Xina per la seva banda ha seguit el model de Moscou, i culpa Washington de provocar l'agressió russa. Conjuntament amb l'Índia de Modhi, la cooperació entre aquests països i Moscou és fonamental per la competició entre sistemes internacionals i regionals. Xina i l'Índia comparteixen la visió russa sobre la importància de les seves civilitzacions, remarcant cadascuna la seva pròpia rellevància dins del sistema internacional. Però gràcies a Putin, l'Oest a trobat la seva raó de ser. Molts ucraïnesos no volen formar part de la visió russa sobre civilitzacions separades i la democràcia ha estat revalorada en contraposició a l'autoritarisme rus.

Hal Brands Opposing China Means Defeating Russia

En el context de crisi global provocada per l'agressió russa, sorgeix el debat sobre quin rival dels EUA, Xina o Rússia, suposa una major amenaça i ha de ser frenat amb prioritat. Tot i que la majoria de republicans opten per centrar-se en Xina, la dicotomia entre Rússia i Xina és errònia, ja que segons l'autor, assegurant la derrota russa es pot infringir un dur cop a Xina. Més enllà d'aquest estèril debat, està clar que la Xina és la principal amenaça al sistema internacional construït pels EUA, a causa del seu poder econòmic, tecnològic i militar. Tot i que Rússia és una amenaça de segon ordre, com ha demostrat la seva debilitat militar, Xina necessita Moscou per aconseguir els seus objectius. Si Rússia depengués de la Xina, aquesta es podria centrar en combatre Occident mentre els russos li subministrarien suport militar i cibervirtual, forçant els EUA a dividir-se en dos fronts. Mentre una Rússia autòcrata seria un gran reforç per Xina, un Putin debilitat seria un llast per l'estratègia xinesa. La relació sino-russa d'amistat mútua descansa en gran part en la bona relació entre els dos líders, raó que podria forçar Xi Jinping a donar més suport a Putin per evitar la seva caiguda. Mentrestant, la estratègia d'Occident sembla clara: continuar donant tots els recursos que Ucraïna necessiti per a continuar resistint a la invasió russa. Brands també

considera que cal esmerçar esforços en ampliar l'OTAN a Europa de l'Est, i deixar clar que si Putin usa armes químiques, l'OTAN reconsideraria involucrar-se activament en la guerra. El nou eix autocràtic a Euràsia té el seu centre a la poderosa Xina, però avui el camí per a derrotar-la passa per Moscou.

Kevin Rudd How to stop China and the US going to war

El conflicte armat entre potències ha esdevingut una possibilitat palpable i la guerra a Ucraïna ho demostra, però aquesta no és l'única guerra que podríem veure al segle XXI, perquè les tensions entre la Xina i els Estats Units ens fan pensar en un altre possible conflicte futur. Les dues potències busquen el poder i canvien les seves estratègies polítiques per tal d'aconseguir-ho, per això mateix els experts pensen que la crisi o la guerra tindran lloc inevitablement, però l'autor opina que un món on la Xina i els EUA coexisteixin és possible. Kevin Rudd, ex-primer ministre d'Austràlia, que va especialitzar-se en la Xina a la universitat i va treballar-hi molts anys, és crític amb els dos països. Considera que l'atmosfera de desconfiança i la manca de comprensió mútua defineixen la història recent de la Xina i els EUA, tot i que de vegades col·laboren perquè tenen objectius comuns. Els EUA no es fien de l'ascens pacífic de la Xina i la Xina no creu que els EUA no vulguin frenar el seu creixement. Ambdues parts han dut a terme accions qüestionables cap a l'altre i les seves bones paraules ja no són creïbles. Per a explicar aquest cas l'autor recorre a la trampa de Tucídides en què una potència emergent vol ocupar el lloc d'una dominant. En aquest context és relativament senzill pensar en una possible futura segona guerra freda. L'ordre internacional està canviant, les relacions de poder evolucionen i és important mantenir la pau i la integritat de l'ordre entre Pequín i Washington de manera bilateral. El que passarà ho han de decidir les dues potències.

Timothy McLaughlin The Final Blow to Hong Kong

Ciutat xinesa influenciada per més de 150 anys de domini britànic, Hong Kong havia servit fins ara com a cap de pont per a la circulació de diners, mercaderies i persones entre la Xina continental i la resta del món. Si la repressió duta a terme els darrers anys per les autoritats de Beijing ja havien esmicolat les esperances d'aquells que volien que això continués, l'autor considera que ara aquestes esperances s'han extingit del tot, ja que el dany infligit a Hong Kong per Pequín i les conseqüències que han provocat, han deixat clar que la ciutat ja no es revifarà. Fa pocs dies, dos destacats jutges britànics que havien estat exercint al tribunal més alt de Hong Kong han presentat la seva dimissió, una decisió que ha coincidit amb l'anunci del govern del Regne Unit que la ciutat havia arribat a un punt d'inflexió on ja no era sostenible que els jutges poguessin exercir el seu càrrec amb totes les garanties servir. Al mateix temps, l'èxode dels hongkonesos i dels residents estrangers ha arribat a tal nivell que fins i tot el director executiu de la ciutat, que va anunciar aquesta setmana que no buscarà un segon mandat, admet que Hong Kong està experimentant una autèntica fugida de cervells.

Foreign Policy What Lessons Does China Take From Putin's War?

Foreign Policy dedica un dossier a la Xina on s'apunta que malgrat la guerra a Ucraïna no són probables grans canvis en la política xinesa perquè no seria útils per al règim. D'una banda, abandonar Rússia no resoldria el problema principal de la Xina, és a dir, la seva relació amb els EUA. D'una altra, fa poc que Xi Jinping i Putin es van comprometre a la cooperació mútua. A la Xina li escau mantenir relacions tant amb Rússia com amb Occident; i una Rússia afeblida per la guerra i les sancions, econòmicament dependent i rica en recursos també convé als seus interessos. Actualment, la Xina només està ajudant Rússia des dels marges, però té els mitjans per a fer més si la situació canvia. En aquest context, el món occidental, i sobretot els Estats Units, no es fien de les paraules de la Xina i la vigilen de prop alhora que l'amenacen amb sancions. És probable que la Xina eviti la confrontació directa i l'aïllament, tot i que sembla estar del costat de Rússia sempre busca promoure els seus propis interessos, que ara com ara, inclouen un compromís selectiu amb Occident. La Xina s'enfronta a un moment d'oportunitat estratègica, però encara està per veure si la resposta inesperadament unida d'Occident a la invasió russa d'Ucraïna farà que els líders xinesos es replantegin les seves intencions respecte Taiwan.

Katie Stallard No, China is not a winner from the war in Ukraine

És habitual considerar que el gran guanyador de la guerra a Ucraïna és la Xina argumentant que els EUA s'hauran de centrar en Europa durant els pròxims anys, perdent de vista Xina mentre aquesta es beneficiarà de la dependència russa respecte Beijing. Però l'autora considera que la Xina ha fet un pobre paper presentant-se com a un observador neutral creïble en la guerra a Ucraïna, donat el seu suport a l'agressor. Abans de la guerra la Xina intentava crear una divisió entre la UE i els EUA, situant-se com a soci preferent d'Europa amb grans acords comercials mentre intensificava la seva rivalitat amb Washington. Tanmateix, Occident segueix sent el principal mercat de Xina, i el país dirigit per Xi Jinping podria patir les conseqüències de l'augment de la despesa militar europea i l'enfortiment dels aliats de l'OTAN. La guerra a Ucraïna ha reforçat les aliances europees, ha servit com a catalitzador per reforçar les capacitats defensives de Taiwan, ha creat incertesa en la política econòmica de la UE, un dels principals socis comercials de la Xina, i ha exposat la Xina a les acusacions d'estar permetent els crims de guerra russos. A canvi, Xina obté un aliat que és un pària mundial, amb accés a una economia en ràpid deteriorament que fins i tot abans de la guerra era equivalent a l'economia italiana. Amb aquestes consideracions, encara que la Xina no hagi perdut tant com altres països, és difícil considerar que hagi guanyat gaire.

Kaiser Kuo What might China face in an end to the war in Ukraine?

Yun Sun i Paul Heer analitzen a *SupChina* quines poden ser la conseqüències de la guerra

per a la Xina. La percepció xinesa del conflicte no passa pel càlcul moral sinó pels interessos derivats d'aquesta guerra, ja que Rússia s'ha convertit en un país desestabilitzat, que ha perdut instruments polítics per complir la seva agenda de política exterior i que de retruc podria arrossegar Pequín. Així doncs, la Xina està posant en marxa una estratègia d'apropament a Europa per tal d'enfortir la seva pròpia posició i la seva agenda política, ja que Pequin considera Europa com un gran mercat amb un important potencial econòmic favorable als interessos xinesos.

Kathrin Hille The Chinese companies trying to buy strategic islands

El vicepresident de l'empresa China Sam Enterprise Group, Xu Changyu, ja va intentar comprar una illa del Pacífic Sud fa tres anys, però l'acord va ser declarat il·legal. Un temps després, va aconseguir registrar l'empresa com a inversor estranger a les Illes Salomó i va continuar proposant tractes en aquesta zona. A través d'una filtració de documents, es va descobrir que Pequín i Honiara han redactat un acord de seguretat, el qual encara no s'ha firmat, que permetria a l'armada xinesa visitar els ports de les Illes Salomó per a la logística, la recàrrega de combustible i la rotació de personal. Aquest acord revela que la Xina està buscant un punt de suport naval en el sud del Pacífic per a intentar desafiar el domini dels Estats Units i els seus aliats a la regió i també demostra la forma en què les empreses xineses actuen en sintonia amb el govern i les seves ambicions geopolítiques. Aquest és tan sols un exemple de les actuacions estratègiques del sector empresarial de la Xina a l'estranger en col·laboració amb Pequín per ajudar-la a guanyar influència econòmica i política en certes zones. Una altra característica que crida l'atenció són els plans tan ambiciosos que proposen algunes d'aquestes empreses, a pesar que la majoria no té gairebé cap historial de desenvolupament de projectes similars, com ara l'establiment de vies marítimes estratègiques o ciutats intel·ligents. És clar el vincle entre l'estat xinès i les empreses, el que encara no és tan clar és si les empreses estan intentant només enriquir-se o realment són una tapadora per a augmentar el poder i la influència de Pequín.

Ivana Stradner & Dalibor Rohac The Threat to the West Is Inside the House

Sèrbia i Hongria són dos països dirigits per líders que han estat recentment reelegits de manera majoritària i que des de fa temps s'han posicionat al costat de Rússia i gaudeixen del suport de Putin. Els autors consideren que la paciència de la UE i l'OTAN en esperar un canvi hauria d'acabar, en un moment on els dos països manifesten obertament els greuges per les seves pèrdues territorials, utilitzant una narrativa nacionalista i expansionista. L'anhel de la glòria imperial perduda entranya els mateixos perills que la que ha portat a Putin a envair Ucraïna, fet especialment clar amb el cas serbi durant les guerres de Iugoslàvia. Encara que des de l'ascens al poder de Vučić el 2017 s'ha iniciat una política d'apropament a la UE, Sèrbia segueix actuant fonamentalment d'acord amb els desitjos russos. L'estratègia d'Orbán a Hongria ha estat la mateixa, però utilitzant mètodes més subtils. Recentment, Hongria ha negat ajuda militar a Ucraïna, i també ha impedit que

altres combois europeus cap a Ucraïna transitin pel seu territori. Orbán també ha vetat diverses sancions a Rússia, seguint el mateix patró que Vučić. Els autors afirmen que seria una imprudència per part de les autoritats europees continuar finançant Sèrbia i Hongria amb bilions d'euros, com a aspirant o membre de la UE, respectivament. Des del seu punt de vista, l'ajuda financera condicionada cap a Hongria ha de tallar-se immediatament, i l'estatus serbi de candidat a la UE hauria de ser revocat. Això serviria també com a avís a altres països que no adoptin incondicionalment la línia de la UE i l'OTAN. És hora que Occident forci els dos aspirants a dictadors a escollir bàndol i fer front a les conseqüències.

Didier Billion El doble juego de Turquía a Este y Oeste

El director adjunt de l'Institut de Relacions Internacionals i Estratègiques (IRIS) Didier Billion argumenta que tot i que no es pot descartar canvis tàctics, a ulls d'Ankara sembla clar que la política de Moscou a la regió és menys desestabilitzadora per als seus interessos que la duta a terme per Washington; i sembla segur que Turquia no comparteix la visió dels seus aliats occidentals respecte a Rússia, a qui no percep com un enemic ni com una amenaça. Les evolucions de la política exterior de Turquia s'inscriuen, d'una banda, en una prolongada recerca d'identitat que és perceptible des de fa cinc dècades i, de l'altra, en una voluntat més recent de tenir en compte els nous paradigmes que tendeixen a estructurar les relacions internacionals. Els valors que les potències occidentals segueixen considerant de manera més o menys confusa com a universals ja no aconsegueixen imposar-se militarment, políticament ni culturalment. Més enllà de les seves diferències, les potències anomenades emergents s'afirmen a l'escena mundial i trasbalsen els vells equilibris. Turquia és un exemple d'aquest canvi del món que porta sovint el president Erdogan a manifestar el seu rebuig a un ordre internacional regit per les cinc potències del Consell de Seguretat de les Nacions Unides. Així mateix, els aliats tradicionals de Turquia han d'aprendre a distingir entre allò que guarda relació amb una postura conjuntural (sovint molt utilitzada per raons de política interior) i allò que podria convertir-se en factor estructurant en anys futurs. El que sembla essencial és, en realitat, la voluntat afirmada de Turquia de procedir a la rearticulació de les relacions amb el món exterior, sense que això expressi en aquest estadi unes intencions de ruptura amb el sistema d'aliances tradicional del país. És justament la capacitat de Turquia de trobar-se a la confluència d'interessos divergents, o oposats, el que constitueix la seva força i cimenta la seva capacitat d'atracció potencial. El nou paper que està adquirint no és tant una separació com l'expressió de l'afirmació dels interessos nacionals d'un país que mesura les seves cartes en el joc regional i internacional. El desplegament de la política exterior de Turquia és l'expressió renovada del perfil únic d'un país culturalment musulmà, membre de l'OTAN, candidat permanent a la Unió Europea, que no només ambiciona ser una potència central a l'Orient Mitjà, sinó també a conquerir un lloc reconegut en el tauler diplomàtic internacional. Ser membre del G-20, el Consell d'Europa i l'OTAN segueix sent sens dubte més important als ulls dels dirigents d'Ankara que limitar-se únicament a les relacions amb el seu entorn geopolític immediat.

Thomas Flichy de La Neuville Iran, le conflit ukrainien bouscule la donne

L'autor argumenta que entendre la guerra a Ucraïna sense tenir en compte l'Iran amagaria part del problema. Els Estats Units poden canviar la seva estratègia davant la República Islàmica per frenar les exportacions de gas rus. En aquesta sobtada recomposició geopolítica, el professor Thomas Flichy de La Neuville analitza fins a quin punt el conflicte ucraïnès podria beneficiar una nova i inesperada emergència iraniana. Des de fa dècades, l'acord nuclear iranià ha servit de coartada per a la contenció geopolítica de l'Iran, el règim del qual és considerat subversiu pels Estats Units i alguns dels seus aliats. De fet, la doctrina difosa per la revolució islàmica ataca directament la legitimació americana del seu propi poder. Per tant, la postura geopolítica dels Estats Units ha estat fins ara hostil a qualsevol acord que permeti a la República Islàmica millorar el seu marge de maniobra. També hi ha la dels europeus, que són més moderats i que esperen retenir una part del mercat iranià i la dels russos, que estan a favor d'una normalització de les relacions amb l'Iran. Aquestes postures s'han invertit des de fa unes setmanes arran del conflicte a Ucraïna. Les sancions dels EUA contra l'Iran, que impedeixen l'exportació de gas iranià, s'han convertit de sobte en el millor suport per a l'exèrcit rus, que té poc interès en que un poderós competidor vengui el seu gas a Europa. D'aquí una inversió diplomàtica: els Estats Units impulsen de sobte la normalització de les relacions amb l'Iran, mentre Rússia les frena. La possibilitat d'una obertura sobtada del mercat del gas veneçolà per part dels Estats Units, per motius purament oportunistes, també té el seu impacte a l'Orient Mitjà. L'Aràbia Saudita, sota influència xinesa, ha proposat vendre el seu petroli en e-yuan, la qual cosa constitueix una amenaça real contra el dòlar. Ara que Aràbia acaba de negar-se a augmentar la seva producció de petroli, les reserves de gas iranianes poden ser la clau per resoldre les tensions energètiques actuals. Ara bé, des que els europeus van abandonar el mercat iranià sota la pressió nord-americana, els xinesos han ocupat el seu lloc. El 90% de les persones que segueixen classes de persa a Teheran són xinesos i les pimes xineses han envaït el mercat iranià. Pel que fa a l'e-yuan, podria acabar derrotar les sancions financeres nord-americanes en aquesta àrea.

David M. Herszenhorn Russian war crimes in Ukraine: So much for 'never again'

L'autor de l'article denuncia que posar fi als crims de guerra comesos a Ucraïna no interessa els Estats Units, almenys no si això significa anar a la guerra amb Rússia. La prevenció d'atrocitats com l'assassinat de civils a Ucraïna tampoc no interessa la UE, almenys no si això suposa un augment dels preus del gas o passar més fred a l'hivern. L'evidència de brutals assassinats i tortures per part de les forces russes a Bucha i altres ciutats ha provocat indignació i consternació als més alts nivells de govern de les nacions més poderoses del món, des del canceller Olaf Scholz fins al president. Emmanuel Macron passant pel primer ministre Boris Johnson i el president nord-americà Joe Biden. Però cap d'aquestes persones poderoses no té la intenció de fer res per intercedir directament amb l'esperança d'aturar els crims de guerra comesos pels soldats russos a Ucraïna, tot i que

reconeixen que el que es va descobrir a Bucha no és el pitjor del que ha passat i encara està passant. en zones que romanen sota el control de Rússia. Però davant de repetides preguntes sobre si hi havia alguna cosa que Biden, potser l'únic líder a la Terra que podria reunir una coalició internacional per intervenir militarment a Ucraïna, podria o faria per aturar immediatament els crims de guerra de Rússia, la seva resposta va ser que el seu objectiu i la seva responsabilitat prendre decisions que siguin en interès dels Estats Units i de la seguretat nacional dels Estats Units i del poble nord-americà, i això significa no anar a la guerra amb Rússia. En definitiva, Occident ha decidit que el preu de la lluita contra les atrocitats comeses a Ucraïna és senzillament massa elevat.

Colum Lynch The West Is With Ukraine. The Rest, Not So Much

L'autor apunta que si Occident s'ha unit al voltant de la causa ucraïnesa no es pot dir el mateix –ni molt menys– de la resta del món. A banda dels amics i aliats militars més propers dels Estats Units a l'Àsia occidental i oriental, la majoria de països del món no està interessada a unir-se a la campanya per aïllar Rússia. Molts països tenen vincles històrics amb Rússia que no estan disposats a abandonar, i temen que participar en el bloqueig econòmic a Moscou tingui conseqüències dramàtiques per a la seva població sota la forma d'un encariment o escassetat d'aliments i combustible que podria comportar crisis alimentàries i el creixement de la inestabilitat dins de les seves pròpies fronteres. D'altres encara alberguen un profund ressentiment cap als Estats Units, les intervencions militars dels quals des de l'Afganistan fins a l'Iraq i Líbia han deixat una herència de destrucció i crisis socials, polítiques i econòmiques. Així, cap país africà no ha imposat sancions a Rússia, que s'ha convertit en els últims anys en el major exportador mundial d'armes al continent. En cap lloc l'ambivalència ha estat més marcada que a l'Orient Mitjà, on els principals aliats estratègics dels Estats Units —Israel, els Emirats Àrabs Units i l'Aràbia Saudita— han rebutjat les demandes dels Estats Units per aïllar Rússia i unir-se a Washington per imposar sancions al president rus. La posició d'Israel, l'Aràbia Saudita i els Emirats Àrabs Units revela fins a quin punt Washington ha perdut la seva confiança i els seus aliats estan disposats a arriscar-se a erosionar la seva relació especial amb els EUA per tal de protegir el que han desenvolupat en termes de diversificació estratègica, inclòs l'apropament a Rússia i la Xina. S'està configurant per consegüent un món que s'està adaptant en gran mesura a una nova era multipolar, on els Estats Units ja no són la superpotència única.

C. Raja Mohan For India, Putin's War Starts to Look Like a Gift

La posició neutral de l'Índia en el conflicte a Ucraïna comporta molts beneficis per al país, des de petroli rus barat fins a les inesperades propostes de la Xina. A l'inici del conflicte Rússia-Ucraïna, l'Índia no semblava molt convençuda d'alinear-se amb el bloc occidental i condemnar Rússia, de la qual continua sent dependent pel que fa a material militar. Tot i que els lligams entre l'Índia i Occident s'han intensificat en les dues últimes dècades, les relacions amb Rússia continuen sent molt bones. No és d'estranyar, doncs, que l'Índia s'abstingués en totes les resolucions del Consell de Seguretat i l'Assemblea General de les

Nacions Unides que censuraven la invasió russa. Que l'Índia s'hagi trobat en el mateix bàndol que la Xina en aquest assumpte és una paradoxa, perquè és el seu enemic principal. Ara, sembla que la guerra pot ser en realitat un regal per a Nova Delhi. Igual que la Xina, l'Índia, els recursos de la qual són limitats, també ha aprofitat la crisi per a adquirir petroli rus barat, que està comprant amb un gran descompte respecte als preus del mercat, ja que els clients occidentals rebutgen cada vegada més els subministraments russos. De la Xina, l'Índia busca obtenir una disminució de l'enfrontament militar a l'Himàlaia, una condició prèvia per a la cooperació en altres àrees. Les tensions entre ambdós països, però, no han desaparegut tot i que l'Índia acceptaria amb mantenir les línies de comunicació obertes i qualsevol reducció de la pressió militar xinesa a la frontera. La Xina i Rússia volen socis en el món no occidental per a crear una coalició asiàtica anti-occidental, però és poc probable que l'Índia renunciï a la seva reorientació estratègica cap als Estats Units i els seus aliats, de qui podria aconseguir la modernització de la seva base industrial de defensa i així reduir la seva dependència dels subministraments russos. Mentrestant, està aprofitant el que li ofereixen els dos bàndols.

Catalonia, Spain, Europe

Le Monde Sans Etat de droit, il n'y a pas d'Europe

L'editorial del diari *Le Monde* alerta sobre els enfrontaments que tenen lloc al continent europeu pel que fa a la qüestió de l'estat de dret. Els líders de Sèrbia i Hongria, que no amaguen el seu suport a Moscou, han obtingut àmplies victòries electorals. Aquesta no és l'única característica que comparteixen, perquè també tots dos països duen a terme pràctiques particulars i restrictives de la democràcia i de l'estat de dret; a més, han basat les seves campanyes electorals en la promesa d'estabilitat malgrat la guerra a Ucraïna, per la qual cosa han manipulat els mitjans de comunicació. La victòria de l'hongarès Orbán és la seva quarta consecutiva des de l'any 2010, tot i que aquesta vegada s'enfrontava a una oposició unida. Després de la seva victòria, va denunciar una sèrie d'adversaris entre els quals va esmentar els buròcrates de Brussel·les i el president ucraïnès Volodymyr Zelensky. Aquesta última al·lusió suposa un repte per a la UE, ja que posa en perill la solidaritat europea. Hongria també s'ha negat a participar en l'embargament al petroli rus. Orbán necessita els fons europeus per tal de complir les seves promeses i l'estratègia de la UE és fer ús del mecanisme de condicionalitat: si un estat membre rep fons de la UE, ha de respectar l'estat de dret. Brussel·les no havia volgut activar abans aquest mecanisme perquè no volia que l'acusessin d'interferir en la campanya electoral. Ara ja pot posar en marxa el seu pla perquò no es pot acceptar que Hongria rebi subvencions si es nega a garantir que els utilitzarà d'acord amb la llei.

Yasmeen Serhan The Other Threat to Democracy in Europe

L'autora apunta que la Unió Europea s'està adonant finalment que la presència d'autòcrates entre les seves files suposa un perill d'igual importància que Putin. Així, la UE ha anunciat que aplicaria per primera vegada la decisió de retenir fons als països que no

compleixen els estàndards democràtics, una mesura que podria costar a Budapest desenes de milers de milions d'euros. Aquestes retallades de finançament tindrien un impacte enorme per a Hongria, que és un dels majors receptors per càpita de finançament de la UE, i per a Orbán, ja que el primer ministre porta més d'una dècada enriquint-se a costa dels fons europeus mitjançant transferències des de les empreses dels seu amic d'infantesa Lőrinc Mészáros segons afirma Szabolcs Panyi en un article publicat a *Euractiv*. Atès que s'enfronta a una inflació creixent i a una crisi energètica provocada per la guerra d'Ucraïna, ara mateix no pot permetre's el luxe de perdre cap suport financer.

Mathias Bernard Les résultats du premier tour: une stabilité apparente, une reconfiguration profonde

Els resultats de la primera volta de les eleccions presidencials de 2022 confirmen, a primera vista, l'equilibri de poder resultant de les eleccions anteriors. Emmanuel Macron (LREM) i Marine Le Pen (RN) estan, com el 2017, classificats per a la segona volta. Aquesta estabilitat està molt lligada a la notorietat dels principals candidats, ja presents fa cinc anys. Aquests candidats han pogut conservar una base electoral a la qual s'han sumat, en les últimes setmanes, els votants que han optat per un vot útil. Aquesta dinàmica de vot sembla amplificar la reestructuració de l'àmbit polític francès al voltant de tres grans pols, sorgida de les eleccions del 2017. Un pol liberal, centrista i europeu que aglutina una mica més d'una quarta part dels votants però que, gràcies al mecanisme de la votació majoritària, fins ara ha aconseguit dominar la vida política. Un pol populista i identitari, avui dominat per Marine Le Pen i representat per dos candidats la puntuació acumulada dels quals (més del 30%) constitueix un rècord històric per a l'extrema dreta populista en unes eleccions nacionals a França. I finalment un pol de l'esquerra radical, dominat per *La France insoumise*, que, si s'inclouen els resultats dels candidats comunistes i trotskistes, reuneix al voltant del 25% dels vots. Aquesta tripolarització comporta la marginació de les dues forces polítiques que, des dels anys setanta, havien estructurat la vida política francesa. Amb menys del 2% dels vots, el Partit Socialista confirma un descens que, el 2017, podria semblar conjuntural. La davallada de la dreta tradicional és un dels altres fets destacats d'aquestes eleccions, ja que la candidata del partit *Les Républicains* ha dividit per quatre el percentatge aconseguida fa cinc anys pel seu predecessor. L'aparent estabilitat de l'equilibri de poder amaga doncs importants novetats. Continua la dretanització del panorama polític que es manifesta amb l'aparició del nou moviment identitari d'Éric Zemmour, el reposicionament de l'oferta política proposada per Emmanuel Macron i el progrés de Jean-Luc Mélenchon, que no compensa el debilitament del PS. El populisme també segueix creixent, al voltant d'un discurs que, en cinc anys i sota l'efecte d'un cert nombre de moviments socials s'ha radicalitzat: més que mai, la ruptura entre el poble i elits es manifesta a l'urna. Aquesta progressió del populisme debilita Emmanuel Macron, la posició del qual és menys favorable del que podria semblar a primera vista.

Sam Fleming EU countries remain at loggerheads over Russian energy ban

Els estats membres de la UE estan enfrontats per les demandes d'un bloqueig immediat a les importacions de petroli rus, ja que l'augment del cost de la vida pesa molt sobre les decisions dels polítics sobre com respondre a la invasió a Ucraïna. Apuntar als combustibles fòssils russos és un punt de confrontament que ja ha resultat en el veto a aquestes mesures per part de Viktor Orbán. Altres països també temen el gran ascens de preus dels combustibles fòssils, un 45% més cars que fa un any, i països com Alemanya no podrien activar un embargament efectiu al petroli rus fins el 2023. La unanimitat necessària no és encara motiu de debat, i alguns oficials europeus apunten que tallar l'accés al petroli rus és un tema políticament i tècnicament problemàtic. Al mateix temps, Ursula von der Leyen o Josep Borrell han avisat que l'embargament sobre el petroli acabarà succeint aviat o tard. En la negociació s'han tractat qüestions al voltant de quin abast quantitatiu o temporal tindrà, i algunes veus proposen posar aranzels al petroli rus. Mentre la UE en conjunt importa el 25% del total del petroli que es consumeix, alguns estats membres en tenen una major dependència i sortirien més perjudicats. Els esforços contra la compra de petroli rus impulsats per von der Leyen, Borrell, Polònia o els estats bàltics volen reforçar el paquet de sancions que ha afectat el carbó o els banc i oligarques russos.

Adam Tooze Alemania no permite que la UE lidere los esfuerzos de paz en Ucrania

En aquesta entrevista Adam Tooze adverteix que la guerra a Ucraïna serà llarga i la pau molt difícil d'aconseguir mentre Putin segueixi al Kremlin. També assenyala que la Unió Europea, molt més que els Estats Units i l'OTAN, ha de liderar la solució al conflicte. Perquè aquest lideratge sigui efectiu, però, Alemanya ho ha de recolzar i, de moment, no ho fa. Primer perquè es nega a liderar els altres estats membres i segon perquè aquesta crisi requereix un marc més ampli per solucionar-se. Qui en té la clau és la Unió Europea. La UE, molt més que l'OTAN i els EUA, ha d'assumir el lideratge i, en aquest marc, sí que Alemanya hi té un paper fonamental. Tothom espera que Alemanya anunciï que tallarà el subministrament de gas rus, però és difícil que ho faci. En tot cas, les sancions no enderrocaran Putin ni acceleraran el procés de pau. S'han aplicat perquè no hi havia més remei, ja que un cop descartada la intervenció militar, calia fer alguna cosa. Però quan s'inicia una guerra cal arribar a alguna solució militar. En canvi, l'historiador britànic sí que creu que la frustració militar del Kremlin i el cost de les sancions han rebaixat l'amenaça russa sobre Polònia i les repúbliques bàltiques. La guerra els ha col·locat, juntament amb els països escandinaus al centre de gravetat de la Unió Europea i el futur d'Europa en depèn ara molt. Els bàltics tenen una presència molt forta a les institucions de la UE, igual que els escandinaus, i Polònia és la base de tota la posició de l'OTAN. És un país molt problemàtic des del punt de vista de l'estat de dret, però molt actiu en tot el que està fent i ha de fer l'OTAN d'ara endavant per contenir Rússia.

Alix Kroeger Echoes of the war in Bosnia sound a warning for Russia – and Ukraine

El febrer de 1994 un dels bombardeigs durant el setge de Sarajevo va impactar al mercat de la ciutat matant 68 persones i deixant 140 ferits. Els bosnians serbis no es van fer responsables, van culpar els bosnians musulmans de l'impacte. La massacre de Srebrenica de 1995 va marcar una escalada en la violació dels drets humans de la població civil. Posteriorment, alguns presidents de Sèrbia han intentat reconèixer els fets i acceptar la responsabilitat de les massacres de finals del segle XX. Aquí resideix la diferència. Mentre que a Sèrbia existeixen intents per reconèixer i responsabilitzar-se del passat, el rebuig i la negacionisme segueixen instal·lats a la cúpula governamental dels serbis bosnians. La perspectiva a Rússia no fa pensar que la situació sigui millor. Mitjans independents han estat silenciats, no es pot referir-se a la guerra en altres termes que no siguin "operació militar especial" i cap membre de la societat civil o política russa es pot permetre parlar del que va passa a Butxa. L'autora acaba recordant que només després de la intervenció de l'OTAN les negociacions de pau es van començar a consolidar. Trenta anys després, però la pau continua sent fràgil a Bòsnia, i la mateixa cosa podria succeir a Ucraïna després de la invasió russa.

Isabel Santos et al. A Europa deve recuperar a sua credibilidade nos Balcãs Ocidentais

Una tribuna publicada al diari portuguès *Público* per eurodiputats del grup socialdemòcrata recorda la importància el procés d'ampliació com a motor per a la democràcia, la llibertat, la pau, l'estat de dret i la prosperitat. Consideren que la UE ha d'iniciar ràpidament les converses d'adhesió amb Skopje i Tirana. Però per jugar un paper polític més fort a Bòsnia i Hercegovina, Europa ha de recuperar la seva credibilitat que ha estat disminuint als últims anys als Balcans occidentals. Una de les raons és la inacció d'Europa o encara pitjor les promeses incomplertes. Quan fa quatre anys Atenes i Skopje van signar l'històric Acord de Prespa per resoldre la disputa sobre el nom de Macedònia del Nord, es va obrir una oportunitat per començar a incorporar els Balcans occidentals a la Unió. Però la UE encara no ha iniciat converses d'adhesió amb Macedònia del Nord o Albània, tot i que ha dit reiteradament que ambdós països han fet tot el que els se'ls demanava per iniciar els tràmits d'adhesió. El futur dels Balcans occidentals rau en la Unió Europea, l'estat de dret, la democràcia liberal, la justícia social i el vigor innovador d'una societat oberta. L'adhesió a la UE ofereix l'única garantia que els ciutadans de les sis nacions balcàniques puguin d'aquests beneficis.

Democracy, diversity and culture

Adam Tooze War at the end of history

La guerra en moltes ocasions té dues cares. D'una banda, seguint la tradició francesa de

lluita per les llibertats, pot suscitar entusiasme i alleujament; d'una altra, estan presents l'horror, el patiment i la destrucció que provoca la violència. Als segles XIX i XX la guerra no desapareix i fins i tot s'intensifica la violència fins arribar a la Guerra Freda, esdeveniment que va acabar amb els règims comunistes a Europa i que va provocar que Francis Fukuyama parlés de la fi de la Història, descrita sovint com el triomf del capitalisme i la democràcia. Per descomptat, la fi de la Història no va significar la fi dels esdeveniments ni la fi de la guerra. Continuem vivint sota l'amenaça de l'atrocitat absoluta i la destrucció nuclear. Mentrestant, s'han continuat lliurant guerres reals, però la guerra ha canviat. La qüestió que planteja la invasió és si en aquest sentit fonamental s'ha posat fi a la fi de la Història, si s'ha reiniciat la història en clau tràgica. Fukuyama ja advertia que arribaria una figura com Putin que trencaria les convencions de la posthistòria per a llançar "una guerra nihilista contra la democràcia liberal", una sagnant batalla pel prestigi, només que aquesta vegada amb armes modernes. El que fa que aquesta guerra sigui diferent és el fet que els militars ucraïnesos resistissin tan bé l'assalt rus. En aquest sentit, no és Putin sinó Ucraïna la que ha trencat el paradigma de la fi de la Història. Si algú ens ha fet retrocedir en el temps als drames de la història dels segles XIX i XX, no és Putin, sinó Zelensky i el seu poble. Encara no està gens clar si la invasió d'Ucraïna conduirà a un nou ordre mundial o a una era de compromís esgotador, però si la guerra no es converteix en una Tercera Guerra Mundial i el règim de Putin no s'enfonsa, caldrà afrontar la difícil empresa de la diplomàcia i la pacificació i, serà precisament en aquests compromisos i en la visió de futur que impliquin on es definirà en última instància el significat d'aquesta guerra.

Fareed Zakaria Right-wing populists are thriving — even when they're friends of Putin

Malgrat que diversos especialistes van considerar que l'aspecte positiu de la invasió russa a Ucraïna seria la deslegitimació final dels règims il·liberals occidentals, aquesta idea ha demostrat ser un simple pensament màgic. Els líders populistes d'extrema dreta, que semblaven recular davant els seus manifestos lligams i simpaties amb Putin, han aconseguit uns resultats excel·lents: Orbán i Vučić han aconseguit àmplies majories absolutes a Hongria i Sèrbia, i Marine Le Pen té opcions d'arribar al Palau de l'Elisi després d'aconseguir els millors resultats de la història de l'extrema dreta a França. L'escomesa il·liberal que a Europa representa Orbán també ha arribat als EUA, on la majoria dels nous líders republicans, parapetats darrera de Donald Trump i Fox News, han elogiat les accions de Putin. No obstant els clars mecanismes antidemocràtics que Orbán ha fet seus, el populisme d'extrema dreta és genuïnament popular. Alguns dels temes clau que enarboren són els atacs constants als immigrants, el multiculturalisme o els drets LGTBI. Paral·lelament, l'extrema dreta s'ha anat allunyant del paradigma neoliberal de la vella dreta, abraçant el proteccionisme populista antiglobalització. Tornant als EUA, alguns dels més prominents republicans, com el propagandista Tucker Carlson o el governador Ron de Santis, han centrat la seva agenda en denunciar el que consideren adoctrinament infantil sobre la fluïditat de gènere per part dels consells escolars. Aquesta estratègia, que té com a principals objectius els nord-americans més grans, rurals i menys educats, segueix els mateixos patrons que la dreta il·liberal europea, i els electors són prous i estan suficientment mobilitzats com per guanyar eleccions.

David Brooks Globalization Is Over. The Global Culture Wars Have Begun

David Brooks associa des de *The New Tork Times* els perills que amenacen la democràcia amb el final de la globalització tal com la coneixíem fins ara i l'inici de les guerres culturals. A la dècada de 1990, el sociòleg britànic Anthony Giddens va argumentar que la globalització consistia en la integració de visions del món, productes, idees i cultura. Però ara el món ja no convergeix sinó que és divergent. El procés de globalització s'ha alentit i, en alguns casos, fins i tot s'ha invertit. La invasió russa d'Ucraïna posa de manifest aquestes tendències. *The Economist* informa que entre 2008 i 2019, el comerç mundial, en relació al PIB global, va caure uns cinc punts percentuals. Els fluxos d'immigració s'han alentit. Els fluxos globals d'inversió a llarg termini es van reduir a la meitat entre 2016 i 2019. Les causes d'aquesta desglobalització són nombroses i profundes. La crisi financera del 2008 va deslegitimar el capitalisme global per a moltes persones. Aparentment, la Xina ha demostrat que el mercantilisme pot ser una estratègia econòmica eficaç. Han sorgit tota mena de moviments antiglobalització: *Brexiteers*, nacionalistes xenòfobs, populistes, Trumpians, l'esquerra antiglobalista, etc. Ara centenars d'empreses han abandonat Rússia mentre Occident es desvincula parcialment de la màquina de guerra de Putin. Moltes empreses occidentals estan replantejant les seves operacions a la Xina a mesura que el règim es mostra més hostil cap a Occident i que les cadenes de subministrament es veuen amenaçades per la incertesa política. Com van escriure John Micklethwait i Adrian Wooldridge en un assaig, la geopolítica s'està movent definitivament contra la globalització, cap a un món dominat per dos o tres grans blocs comercials. Està clar que la globalització com a fluxos comercials continuarà, però la globalització com a lògica impulsora dels afers mundials, sembla que s'ha acabat. Les rivalitats econòmiques ara han convergit amb les rivalitats polítiques, morals i altres en una única competició global per l'hegemonia. La globalització ha estat substituïda per una cosa que s'assembla molt a una guerra cultural global. En efecte, la política global durant les últimes dècades ha funcionat com una màquina de desigualtat social massiva i grans sectors de població se senten menyspreats i ignorats. D'altra banda, la majoria de la gent manté una forta lleialtat al seu lloc d'origen i sent la seva nació amenaçada quan en el moment de màxima esplendor de la globalització, les organitzacions multilaterals i les corporacions globals semblaven estar eclipsant els estats-nació. La gent també està molt vinculada als seus propis valors culturals, pel seu desig de defensar els seus valors quan semblen ser atacats. Després de la Guerra Freda, els valors occidentals han dominat el món, a través de pel·lícules, música, debats polítics i xarxes socials. Una teoria de la globalització era que la cultura mundial convergiria, bàsicament al voltant d'aquests valors liberals. El problema és que els valors occidentals no són els valors del món.

Santiago Alba Rico Ucrania y la izquierda

En el seu discurs al Congrés dels Diputats, Zelensky va fer referència al bombardeig de Gernika sense sospitar que una part de l'esquerra esta d'acord amb les paraules pronunciades per una periodista de Telecinco si s'apliquen a aquest conflicte: "Ni el que

bombardejava era tan dolent ni els que eren bombardejats eren tan bons". Sembla que l'esquerra s'està deixant portar per la força de la propaganda del Kremlin i que, a més, els papers de víctima i agressor s'estan invertint. La rebel·lia antisistema de certa part de l'esquerra sembla mantenir vestigis soviètics i pecar d'una mena d'etnocentrisme negatiu: tot el que fa Occident està malament, però en canvi no hi ha cap qüestionament dels imperialismes alternatius com el rus. Segons aquest pensament es desprèn la idea que Ucraïna mereix el castic que està rebent pel seu apropament a la UE, l'OTAN i als EUA. Es produeix una ruptura amb el sentit comú que conclou en un elitisme paranoic d'esquerres que de vegades s'amalgama amb la dreta. Així doncs, se segueixen les lògiques del fatalisme geopolític, entès com la reducció de la geopolítica a la *realpolitik*, i l'historicisme moral, que concep la historia com una guerra contra el mal. S'acaba negant acció, autonomia i voluntat quan la realitat és que el mal està fragmentat i descentralitzat en aquest món cada vegada més desordenat i no només encarnat pels EUA. L'esquerra està perdent no sols l'ocasió de simpatitzar amb una causa justa; està perdent també l'oportunitat de criticar a Europa pel que mereix ser criticada: la seva lenta putinització. Les prioritats de l'esquerra han de centrar-se en les qüestions importants com evitar el conflicte nuclear, perseguir la justícia i el dret internacionals i no confondre's sobre l'única cosa que tant l'esquerra com la resta del món hauria de tenir clara: qui és l'agredit i qui és l'agressor.

Nere Basabe El nuevo desorden mundial

Tot i que fa 30 anys de l'establiment del nou sistema d'ordre mundial, els acadèmics no es posen d'acord en com definir-lo. Alguns parlen d'unipolaritat, o multipolaritat, o multinodalitat, o fins i tot de sistema rizomàtic, seguint els escrits de Deleuze. Altres encara utilitzen categories de la Guerra Freda per estructurar un món que ha perdut ordre i claredat, però conflictes com la guerra de Síria il·lustren la caducitat dels conceptes que definien la Guerra Freda. Ni Rússia és la potència comunista de llavors ni els EUA orienten la seva política exterior a la dominació mundial a través del seu clàssic imperialisme. Des de 1990 l'amenaça nuclear va perdre la seva preeminència, i els arsenals nuclears s'han anat difuminant, quan fins a 9 països posseeixen en l'actualitat aquest tipus d'armament. També es va estendre la globalització del neoliberalisme, fent entrar 3.000 milions de persones en els mercats globals, però donant com a resultat l'enriquiment només dels multimilionaris oligarques. La desitjada pau mundial només es podria aconseguir per dues vies: amb el sotmetiment de tot el planeta a un imperi global o amb l'establiment de lleis i organitzacions supranacionals que regulin les relacions multilaterals. Però ambdues han fracassat quan la tensió entre el discurs neoliberal i les seves pràctiques estatals han entrat en conflicte. Avui dia s'espera que els conflictes es resolguin gràcies a la negociació entre les parts, però en situacions de clara desigualtat entre aquestes parts, la negociació està senzillament destinada al fracàs. Per fer efectiu l'anhel de pau, cal expandir el pacte social que va idear Locke a escala internacional, i per assegurar el seu èxit cal remodelar en profunditat la ONU, sobretot disminuint el poder dels membres permanents del Consell de Seguretat i alliberant de pressions els estats més petits. En darrer terme, l'autora considera que mentre debatem com fer real aquesta utòpica aspiració, ens apropem a un nou ordre mundial caracteritzat pel rearmament global i l'expansió de la ideologia il·liberal d'extrema

dreta.

Joan Burdeus La religió tradicionalista de Putin i Trump

L'article ressenya les influències ideològiques dels dos gurus que més han influït en Donald Trump i Vladímir Putin, Steve Bannon i Aleksandr Duguin, que es defineixen a ells mateixos com a seguidors del Tradicionalisme. La te majúscula és important, perquè no parlem de senyors de dretes, sinó d'una cosa molt més extravagant. L'escola tradicionalista la va fundar René Guénon, un intel·lectual francès que, malgrat no aconseguir el reconeixement del *mainstream* del seu temps, als inicis del segle XX, va desenvolupar un corpus d'idees i va aconseguir un conjunt de seguidors prou consistent per haver arribat fins avui. Tant Bannon, director executiu de la campanya que va dur Donald Trump al poder i impulsor del "moviment populista global" que avui funciona a tot drap; com Duguin, un dels intel·lectuals més influents dins del Kremlin, conegut amb el malnom del Rasputin de Putin, reconeixen la influència de Guénon i d'altres tradicionalistes com la més central en la seva visió del món. Quan es van trobar per primer cop l'any 2017, Bannon volia convèncer Duguin que Rússia havia d'agermanar-se amb el trumpisme i fugir de l'òrbita xinesa perquè la Xina s'ha convertit en l'avantguarda de la modernitat, el globalisme, el consumisme i totes les forces contràries a la tradició. No es van posar d'acord, però el cas és que dos dels estrategs més influents en la geopolítica actual no discutien sobre interessos econòmics o equilibris de poder, sinó sobre els postulats espirituals d'una escola mig filosòfica mig ocultista, que no s'ensenya a cap màster de relacions internacionals. Conèixer el Tradicionalisme és ficar-se dins del cap de l'home que va inventar l'eslògan *Make America great again* i ha inspirat i assessorat l'extrema dreta europea, des de Salvini a Abascal, que, evidentment, vota en contra de retirar la medalla d'or de Madrid a Putin. És entendre per què el dia que un grup de manifestants va assaltar el Capitoli, n'hi havia un que duia banyes i es definia com a xaman. També serveix per acostar-se al que potser sigui l'intel·lectual públic rus més important: després de periples per l'espai postsoviètic, el 1997 Duguin va saltar a la fama amb la publicació d'*Els fonaments de la geopolítica: El futur geopolític de Rússia*, un èxit esclatant entre les elits del KGB que encara avui és lectura obligatòria a les acadèmies militars russes. Conscients de l'excentricitat de les seves creences, tant Bannon com Putin han camuflat el Tradicionalisme darrere de doctrines més clàssiques per poder fer-lo passar millor. Però tampoc és que se n'amaguin: n'hi ha prou amb llegir-los i escoltar-los, com fa l'antropòleg Benjamin Teittlebaum al seu *War for Eternity* (Dey Street Books, 2020), perquè ells mateixos reconeguin que el Tradicionalisme és l'arrel que explica totes les conductes i idees aparentment erràtiques que porten de corcoll els analistes que intenten posar-los etiquetes convencionals. Per exemple, a Duguin se'l coneix com un dels principals impulsor de l'eurasianisme contemporani, un moviment que declara que la civilització russa no pertany a Europa ni a Àsia, sinó que constitueix una entitat separada i autònoma. Molta menys gent sap que el símbol del partit eurasianista que Duguin va fundar, una misteriosa icona formada per vuit fletxes que parteixen d'un punt central i assenyalen cap a fora, prové dels estudis de màgia negra que practiquen alguns cercles tradicionalistes. És el símbol del caos.

Javier Borràs El poder transformador de la guerra

L'autor considera que la invasió soviètica de l'Afganistan i la d'Ucraïna són dos exemples de com la guerra pot fer caure grans imperis i alhora catalitzar el naixement de noves potències. La guerra com a element transformador del món és un patró històric que a l'Europa occidental, fins fa poc, ens sonava com un eco llunyà. La invasió d'Ucraïna ha fet que el poder transformador de la guerra torni a determinar el nostre futur, el futur d'Europa. Amb la invasió d'Ucraïna, la por històrica que l'Europa oriental acumulava respecte de Rússia s'ha tornat real per a l'Europa occidental. El temor a Rússia i la necessitat de resposta s'han estès a tot Europa. De nou la guerra, expressada en la unitat contra la invasió russa, ha canviat Europa, creant un sentiment comú que institucions compartides o grans cimeres no havien aconseguit mai. El record de la Segona Guerra Mundial i el nazisme va generar una suma d'esforços per construir una Europa més unida: crearà la invasió d'Ucraïna un autèntic patriotisme europeu? L'agressió russa ha produït situacions impensables, com ara que Polònia i Brussel·les estiguin en la mateixa pàgina quan fins fa poc el trencament era total. Podem entendre la reacció comuna de la Unió Europea com una resposta moral contra una massacre injusta, però, a diferència de casos com Síria, el que trobem ara mateix és fonamentalment una resposta de poder. A Ucraïna es dirimeix si Rússia tindrà l'última paraula sobre el destí i les decisions fonamentals d'Europa; és a dir, si Moscou estendrà mitjançant les armes el seu poder sobre el continent. Ens trobem davant d'una batalla pel control geopolític d'Europa. Durant anys hi ha hagut debat sobre si el mercat únic, Eurovisió, les eleccions al Parlament Europeu, etc. crearien una identitat comuna europea. Un cop més, ha estat la guerra el que ha tornat a transformar Europa.

Noam Chomsky We're approaching the most dangerous point in human history

Chomsky afirma que la humanitat s'està apropant al punt més perillós de la seva història on s'enfronta amb el perill de la destrucció de la vida humana organitzada al planeta Terra. Chomsky qualifica de monstruós el que està passant a Ucraïna, ja que hi té lligams familiars, el seu pare va néixer allà i la seva mare a Bielorússia. L'autor nord-americà concep l'atac de Vladímir Putin sobre territori sobirà ucraïnès des de dues perspectives. En primer lloc, es pot observar des de la mentalitat occidental: concebre al màxim dirigent rus com una ment perversa, intentant trobar en el seu pensament els factors determinants de la seva concepció territorial. Però també podem considerar els factors materials i polítics. Al setembre de 2021, els Estats Units van presentar una important declaració d'intencions a Ucraïna, un clar apropament de l'OTAN a través d'un augment de la cooperació militar conjuntament amb el subministrament d'armes de tecnologia punta per reforçar l'exèrcit ucraïnès. Chomsky crítica de manera contundent les accions russes a Ucraïna, però remarca les contradiccions històriques de la política exterior nord-americana. També critica la posició internacional adoptada per Washington com a defensor de les democràcies mundials conjuntament amb la promesa feta per GW Bush sobre la no expansió a l'est d'Alemanya, tot contraposant la participació de Washington a Iran, Guatemala o Xile a la

segona part del segle XX així com l'expansió material de l'OTAN a l'est, incomplint la seva pròpia paraula.

Timothy Snyder By denying a Ukrainian culture, Putin flattens his own

En aquest article Timothy Snyder analitza la guerra en termes culturals i argumenta que una guerra basada en una gran mentida també és dura per a la seva cultura d'origen. Aquesta és la guerra de Putin, però potser és massa senzill dir que només és la seva guerra. Es fa en nom de Rússia. La supressió activa de la llibertat d'expressió i de reunió fa girar una cultura cap a l'abisme. Es necessita mà d'obra per produir propaganda televisiva incessant i suprimir altres mitjans. Les últimes fonts d'informes de guerra reals a Rússia han desaparegut. Els russos que llegeixen poemes són arrestats. Els russos que porten rètols amb passatges de la Bíblia són arrestats. Els russos que només porten rètols amb asteriscs són arrestats. Els russos que porten barrets de blau i groc, els colors de la bandera d'Ucraïna, són detinguts. Els russos que porten rètols antifeixistes són arrestats. La cultura pública s'ensorra quan la gent amb talent fugen o són castigats. La cultura educativa està amenaçada, ja que els escolars i els estudiants universitaris reben propaganda de guerra i als aspirants a professors se'ls nega els cursos de ciències socials i literatura mundial. Ucraïna és un país bilingüe on la gent passa lliurement de l'ucraïnès al rus. Actualment, Ucraïna és el refugi més important del món per a la creativitat en llengua russa i Putin no està protegint els parlants de rus, com afirma, els està matant. La majoria dels possibles milers d'ucraïnesos morts en l'assalt a Mariupol tenien el rus com a primera llengua. Putin ha afirmat que els russos d'Occident o aquells que d'alguna manera pensen com els occidentals són traïdors. Què queda llavors? Quan una cultura s'aïlla, deixa d'existir. Una cultura viva implica encontres imprevisibles i la cultura russa fins ara ha tingut molts lligams amb Polònia, Alemanya, els Estats Units, amb tot allò que ara es defineix com aliè. Putin es queixa que la cultura russa ha estat cancel·lada per Occident, però ell ha estat el primer a silenciar la cultura russa emmordassant-la al seu propi país.

Economy, welfare and equality

Adam Tooze Ukraine's War Has Already Changed the World's Economy

L'autor argumenta que en poques setmanes la guerra a Ucraïna ha canviat el panorama mundial. La pitjor part la pateixen, lògicament, els dos bàndols enfrontats; l'economia ucraïnesa s'ha reduït un 16% al primer trimestre i Rússia ha quedat pràcticament aïllada del sistema de finançament global. No existeix actualment un mercat de rubles o d'actius financers russos, la retirada de companyies occidentals de Rússia ha acabat de completar la caiguda de l'economia al país i les perspectives de desenvolupament a llarg termini són pèssimes. Per la seva part, Europa haurà d'assumir una gran quantitat de refugiats, a més de fer front a una greu inestabilitat en els preus de l'energia. Brussel·les està compromesa a reduir la seva dependència del gas i petroli rus, i a mitjà termini la crisi pot ser

beneficiosa, accelerant la reconversió energètica dels combustibles fòssils. Però per substituir una cadena de subministrament se'n necessita un altre, i Europa haurà d'adquirir materials electrònics de difícil accés, així com microxips i bateries. Si alguna cosa s'ha pogut aprendre de la pandèmia de la COVID-19, és que Occident i els països rics poden incrementar la despesa pública per intentar amortir els cops externs a una economia cada vegada més interdependent, però en canvi el deute creixent no deixa de ser un perill important per als països menys desenvolupats. El Banc Mundial ja està posant en preavís diversos països sobre el risc de deute, i és possible que 12 països no puguin fer front al pagament del deute a finals d'any. Especia atenció mereix el cas de Sri Lanka, on la situació econòmica està en un punt crític de no retorn, amb importants talls de subministrament energètic i molta inestabilitat política.

Paola Tamma War, inflation upend EU's post-pandemic recovery plans

Paola Tamma destaca a la revista *Politico* que la guerra a Ucraïna ha provocat que Europa busqui la seva independència energètica de Rússia i, alhora, la inflació també suposa un repte que ha obligat a augmentar les depeses de producció i a una redistribució de subvencions. Els objectius dels països europeus són augmentar la seva autonomia estratègica, reduir l'ús de combustibles fòssils i accelerar la transició a energies renovables i per poder aconseguir-los i respondre a la crisi actual, es farà ús del fons de recuperació europeu de la pandèmia, ja que els països nòrdics es resisteixen a contreure un nou deute conjunt. L'avantatge és que les normes del fons ja exigien que el 37% de la dotació de cada país es destinés a la transició ecològica, un objectiu clau que la guerra ha fet més urgent. Tot i això, la qüestió és fins on arribaran els recursos existents. Alguns països demanaran préstecs addicionals i els que no puguin fer-ho perquè ja han demanat la totalitat del préstec podran demanar que es reescrigui el seu pla per a acomodar les noves prioritats i tenir en compte la inflació. El dèficit haurà de finançar-se mitjançant préstecs o fons europeus i els països hauran de passar de nou un procés d'aprovació de les seves propostes i negociar-les amb la Comissió Europea.

Valentina Pop et al. Weaponisation of finance: how the west unleashed 'shock and awe' on Russia

Poc després de l'inici de guerra a Ucraïna, Janet Yellen, secretària del Tresor dels EUA, i Mario Draghi, primer ministre d'Itàlia i anterior president del Banc Central Europeu, van arribar a un acord per congelar actius russos per valor de 643 bilions de dòlars, amb l'objectiu de fer col·lapsar el sistema comercial i bancari rus. La globalització, presentada durant dècades com una barrera contra els conflictes, s'ha acabat convertit en un altre camp de batalla. Les sancions al banc central rus són les primeres que afecten una gran economia totalment connectada als mercats globals. Aquesta nova arma en forma de sancions va començar a ser utilitzada durant la guerra contra el terrorisme després dels atemptats de l'11 de setembre. Després de provar-se contra Al Qaeda, durant la següent dècada es va aplicar contra el banc central d'Iran. Actualment es calcula que dos terços de

les reserves del banc central rus han estat neutralitzades. Això no obstant, també cal tenir en compte els riscos que comporten aquestes mesures, que podrien perjudicar el dòlar, sobretot ara que el ruble ha recuperat gran part del valor perdut les primeres setmanes de la guerra. Encara que les sancions no han servit per aturar els avenços de Putin en la guerra, sí que han demostrar la revitalització de l'Aliança atlàntica. La rapidesa de l'acord Yellen-Draghi va servir per agafar els russos per sorpresa i evitar que poguessin canviar bona part de les seves reserves a altres divises. Aquests èxits no amaguen, però, la falta d'estratègia política a llarg termini sobre durant quant de temps fer durar les sancions o la divisió respecte a si incloure-hi els sectors del gas i petroli.

Polina Ivanova Oil and gas revenues give Russia's economy $3.4bn cushion

Mitjançant una pujada de preus del gas i petroli, Moscou s'ha assegurat un coixí addicional de 3,4 bilions de dòlars. Aquests ingressos addicionals s'utilitzaran per assegurar l'estabilitat en el marc de les sancions externes, sobre una economia que es preveu que es contraurà un 10% aquest any. Fins ara, l'economia russa s'ha sustentat en els ingressos del gas i petroli i en el control draconià sobre les inversions estrangeres, per evitar la seva fugida. Però després d'aguantar diverses setmanes millor del que esperaven els inversos estrangers, la setmana passada Rússia va oferir a pagar diversos pagaments en rubles, no en dòlars. Per a evitar la qualificació d'impagament selectiu, Moscou té 30 dies per fer front al pagament. La categoria d'impagament selectiu fa referència a quan el deute afecta alguns pagaments internacionals però no uns altres. Mentrestant, des de Moscou s'afirma que tota acusació d'impagament serà artificial, ja que tenen la capacitat de pagar, però les seves reserves de divises estrangeres estan congelades i només poden fer front als pagaments de les obligacions amb rubles. L'agència d'avaluació Fitch assenyala que un intent de pagar els interessos de dòlars amb rubles seria una indicació del començament d'un procés d'impagament o similar. Les continues sancions dificultaran encara més durant les pròximes setmanes que Rússia pugui fer front a les obligacions que ja tenia subscrites.

Katie Martin Vladimir Putin is taking global markets back to the noughties

A l'inici dels anys dos mil, economistes i altres professionals del món de l'economia estaven obsessionats amb les reserves de divises estrangeres dels bancs centrals. L'euro acabava de néixer i la tasca principal era convertir-lo en una moneda d'impacte global capaç de reduir el domini del dòlar a les arques dels bancs centrals mundials. La diversificació de les reserves dels bancs centrals va esdevenir l'explicació de qualsevol moviment monetari difícil d'entendre. Ara, amb la guerra a Ucraïna, aquesta és de nou una de les principals preocupacions dels mercats. S'ha posat de manifest la importància global del dòlar, la seva gran influència en el comerç mundial i el seu domini en els mercats financers, la qual cosa confereix un enorme poder als Estats Units per a aplicar sancions i sotmetre la geopolítica a la seva voluntat. Es pot discutir si aquests comportaments són apropiats, però segons

l'opinió del mercat el que importa és que les sancions dels EUA i els seus aliats al banc central rus faran que altres països no alineats geopolíticament amb els EUA es replantegin tenir tants dòlars. Tot i que els experts afirmen que el col·lapse del dòlar no és imminent i que hi ha motius perquè continuï sent la moneda globalment dominant, el resultat podria ser la depreciació del dòlar o la fragmentació amb canvis a monedes menys fortes, com ara el renminbi xinès o d'altres de països més petits.

The Economist Don't underestimate Xi Jinping's bond with Vladimir Putin

L'article analitza perquè la Xina necessita a mantenir Rússia com aliat i com afecta la figura de Vladímir Putin la política interior de la Xina. Per a la Xina, l'expansió de l'OTAN a Europa és un acte hostil que fa tenir més en compte la construcció d'aliances que està creant els Estats Units a Àsia. Això converteix a Rússia en un company indispensable per competir contra l'hegemonia nord-americana. Impossible d'abandonar doncs Moscou, Xina entén el conflicte a Ucraïna com una mena de distracció al seu desenvolupament econòmic. Una segona explicació per l'apropament de la Xina a Rússia és l'adoctrinament portat a terme des del Partit Comunista. A través d'una campanya conceptualitzada com una pel·lícula de contingut polític/ideològic titulada "El nihilisme històric i el col·lapse soviètic, reflexions sobre trenta anys des de la desintegració del Partit i la Nació Soviètics", afavoreix figures com Stalin, fa una revisió històrica de fets ocorreguts durant l'etapa més dura de la dictadura i remarca la figura de Vladímir Putin com a orgullós veterà de guerra. Aquest film emfatitza aspectes personalistes tant de Putin com de Xi Jinping, i ajuda a fer entendre que la llei i direcció personalista no és quelcom negatiu. El suport xinès a Moscou té una intenció geopolítica, ja que considera Putin com un aliat ferm contra l'hegemonia nord-americana/occidental, però també s'hi amaguen factors domèstics. La ideologia xinesa obté grans beneficis del nacionalisme bel·ligerant de Vladímir Putin i, amb unes eleccions previstes a finals d'any per a mantenir-se com a cap del Partit, la posició de Xi Jinping necessita ser consolidada.

Sustainability and climate change

Marwa Daoudy Scorched Earth. Climate and Conflict in the Middle East

Tot i haver quedat en un segon pla arran de la guerra, l'impacte creixent del canvi climàtic és especialment preocupant a una de les regions més propenses a patir greus devastacions provocades pel canvi climàtic: l'Orient Mitjà. Marwa Daoudy alerta a *Foreign Affairs* que inundacions, incendis i importants sequeres han provocat greus problemes econòmics i humanitaris als quals els governs dels principals països afectats no han fet front. Molts actors utilitzen la situació climàtica a favor seu, instrumentalitzant la vulnerabilitat ecològica: bombardeigs d'infraestructures de primera necessitat o talls en el subministrament d'aigua, formen part d'estratègies comunes en els conflictes a l'Orient Mitjà. Intervencions com les d'Aràbia Saudita i Emirats Àrabs Units a la guerra de Iemen,

bloquejant els dos principals ports del país poden tenir efectes devastadors que dificulten a les autoritats locals la gestió de les amenaces ambientals. La gran desigualtat econòmica entre els països rics i pobres de la regió és també un dels principals factors generadors de migració en massa,. Si d'una banda les monarquies del Golf com Qatar o Aràbia Saudita tenen les capacitats tecnològiques per rebaixar les seves emissions i protegir els seus habitants davant dels efectes del canvi climàtic, en canvi països com Líbia o Síria, amb rendes més baixes, no poden fer front als efectes extrems d'eventuals sequeres o plagues, la qual cosa provoca importants moviments migratoris cap a països més rics.

Antxon Olabe Confrontación geopolítica y crisis climática

La invasió russa d'Ucraïna ha alterat de manera dràstica el tauler geopolític europeu i mundial en què tenen lloc la transició energètica i la resposta a la crisi climàtica. A diferència de la presidència d'Obama, sota el mandat de la qual es va forjar un importantíssim acord climàtic dels Estats Units amb Pequín previ a la cimera de París, la contenció estratègica cap a la Xina ha passat a ser des del 2017 l'eix definidor de la política exterior dels EUA. Per la seva banda, la invasió russa i la consegüent guerra han fet que Europa i els Estats Units s'hagin endinsat en una dinàmica de xoc frontal (no militar) amb Moscou. En conseqüència, la inquietant pregunta que cal formular-se és: serà un món dominat per la rivalitat estratègica capaç de generar els consensos i les col·laboracions imprescindibles per reconduir la crisi climàtica els propers anys i dècades? Davant d'aquest debat crucial, l'autora presenta algunes reflexions. Primer: les crisis són per definició oportunitats per accelerar les transformacions pendents. De fet, arran de la invasió d'Ucraïna la dependència europea del petroli i gas procedents de Rússia ha passat a considerar-se una vulnerabilitat estratègica, i la Comissió Europea ha posat en marxa la planificació corresponent per tallar tota dependència dels combustibles fòssils russos l'any 2030. Segon: la Unió Europea ha d'agrair a Vladímir Putin haver afavorit amb la seva agressió militar el sorgiment d'una Europa geopolítica per primera vegada a la seva història. En qüestió de dies, els 27 Estats membres han avançat el que en altres circumstàncies hagués requerit anys i fins i tot dècades. Tercer: Europa no hauria de perdre la seva ànima universal en el procés de configurar-se com a actor geopolític. El projecte de la Unió Europea va sorgir històricament com a resposta positiva a una hecatombe bèl·lica que va costar 55 milions de vides humanes. Al món multipolar on ens estem endinsant, la Unió Europea s'hauria de projectar com una força civilitzatòria de moderació, diàleg i pau. El projecte geopolític de la Unió Europea s'hauria de formular, doncs, amb una gramàtica no agressiva ni dominant i hauria de girar al voltant de la protecció dels interessos materials de la seva ciutadania.

India Bourke Why we should remain sceptical about carbon removal

Mitjançant una analogia entre salut i fonts d'energia, l'autora afirma que l'eliminació del carboni es considera una intervenció necessària per a intentar aplacar la malaltia que pateix el clima. L'eliminació d'emissions de carboni és bàsicament una garantia de millora i

es podria arribar fins i tot a un punt on s'eliminessin més emissions de les que s'emeten. Existeixen diferents solucions, des de més naturals com ara la protecció dels boscos fins a més artificials com la creació d'eines tecnològiques que capturen el carboni i l'emmagatzemen, darrere de les quals hi ha molts diners i noms importants que estan invertint en aquest camp. Tot i que es tracta de processos amb moltes complicacions potencials, l'IPCC ha inclòs aquestes tecnologies als seus models i això pot provocar que els polítics retardin les polítiques essencials de reducció d'emissions i se'n surtin airosos. El fet que per a l'IPCC sigui una qüestió de tecnologia ha sigut una estratègia molt criticada perquè vol dir que hi ha dependència de pràctiques complicades per tal de reduir les emissions de carboni.

Laura Benshoff How the war in Ukraine could speed up Europe's climate plans

Subministrar petroli a la UE davant l'embargo imposat a Rússia s'ha convertit en una prioritat per a l'administració Biden. Això en un context en el qual els dos actors es van comprometre a lluitar contra el canvi climàtic per intentar no augmentar la temperatura global més d'1,5º centígrads a finals de segle. Tot i això, l'energia neta pot ser un dels pilars de les polítiques de seguretat nacional. En un anunci conjunt amb la Comissió Europea, l'administració Biden ha fet publicat la primera mesura per assegurar l'estabilitat i la sobirania energètica de la UE: subministrar fins a 15 bilions metres cúbics de gas natural liquat. Ara bé, algunes veus apunten que això seria en realitat un reflex del que porten fent les empreses nord-americanes des de principis d'any, és a dir incrementar el proveïment de gas liquat als països europeus en resposta al creixement de preus generalitzat. Un altre problema és que la quantitat anunciada per Biden només cobriria un 10% del gas liquat que anualment s'importava des de Rússia, un volum doncs que no podrà suplir la demanda de les societats europees. També és preocupant el fet que per construir noves infraestructures per emmagatzemar i transportar el gas liquat, es produiria una gran quantitat d'emissions d'efecte hivernacle. Davant aquesta situació, la UE podria accelerar els seus plans sobre el canvi climàtic, sota el lideratge d'Alemanya, que ja ha fet grans passos en la descarbonització del país. Malgrat les previsions optimistes que es puguin extreure de la situació actual, els experts afirmen que gran part de l'augment de la necessitat de petroli a Europa és conseqüència de no haver complert prèviament amb els plans sobre el canvi climàtic.

Bill McKibben Putin's war shows autocracies and fossil fuels go hand in hand. Here's how to tackle both

Bill McKibben analitza les relacions entre la lluita contra el canvi climàtic i els règims polítics. Estem en una situació que requereix accions contundents contra el canvi climàtic, però amb uns sistemes que no encaren aquestes peticions transformadores. Al Brasil, Jair Bolsonaro ridiculitza les demandes climàtiques i manté una brutal desforestació a l'Amazònia. A l'Índia, Modhi denega el visat a l'activista ecològica Greta Thunbeg. A Rússia o la Xina, les protestes climàtiques són simplement utòpiques. Als Estats Units la

reconversió verda és impossible atesa la incapacitat governamental per poder consolidar acords entre Demòcrates i Republicans. D'altra banda, les autocràcies són un resultat directe de les energies fòssils, les reserves de petroli i gas es troben concentrades en llocs concrets del món i els règims que hi tenen accés acaben aconseguint un poder desmesurat. Els hidrocarburs per la seva pròpia naturalesa extractiva (punts concrets i definits geogràficament) tendeixen en molts casos a fer de base pel despotisme, ja que qui controla materialment la font del recurs controla tota la xarxa i els beneficis que se'n deriven. Les energies renovables, en canvi (per exemple eòlica i solar) es troben de manera difusa a l'espai geogràfic i són disponibles arreu. La guerra d'Ucraïna ha posat en relleu el lligam entre el sector del combustible fòssil i l'autocràcia, això com el poder que atorga l'escassetat d'energia als líders autoritaris. També ha demostrat la capacitat dels poders financers de pressionar règims polítics.

Innovation, science and technology

Matthew Hutson Can Computers Learn Common Sense?

Matthew Hutson analitza a *The New Yorker* les relacions entre el cervell humà i la Intel·ligència Artificial i afirma que per certs tipus de tasques la Intel·ligència Artificial pot superar el pensament humà (jugant a escacs o detectant tumors), però que davant de problemes generals quotidians on existeixen milers de possibilitats inesperades, la IA ja no és tan efectiva. En determinades qüestions la ment humana pot dependre del sentit comú per solucionar algunes situacions, però la IA, programada amb unes normes preestablertes, no sol ser capaç de trobar solucions. Els instituts d'investigació robòtica treballen per apropar el sentit comú a les intel·ligències artificials i dotar-les d'una interpretabilitat humana. L'Allen Institut de Seattle elabora un projecte de quatre anys titulat "Sentit Comú Robòtic". Si aquests científics informàtics poguessin incorporar el sentit comú a la IA, molts problemes podrien ser resolts. Un software de traducció del llenguatge podria solucionar ambigüitats i dobles sentits, així com un robot de neteja domèstic podria entendre que un gat no s'ha de llençar al contenidor ni posar-lo a un calaix. Aquests sistemes podrien funcionar correctament al nostre món perquè adoptarien un coneixement que donem per sabut. Els humans aprenem el sentit comú a través d'un enfocament multifactorial on observem els resultats de les nostres accions, llegim llibres, escoltem instruccions i raonem de forma autònoma. Les intel·ligències artificials, en canvi, actuen seguint una ruta escollida que exclou les altres. Aquestes IA poden utilitzar sistemes que analitzen l'escriptura i la cultura humana per aprendre, però molt d'aquest sentit comú no és oral, i la part escrita és només un fragment d'aquest coneixement. És possible que els ordinadors no puguin entendre el sentit comú fins que no tinguin cervell i cos, i siguin tractats com nosaltres. Si això s'aconseguís, els robots podrien desenvolupar un millor sentit comú que el nostre, ja que els humans molt sovint fallem: mirem el mòbil mentre conduïm, de vegades ofenem les persones dels nostre entorn i procrastinem.

Amy Mackinnon & Robbie Gramer West Seeks to Pierce Russia's Digital Iron Curtain

Un teló d'acer digital s'ha abatut sobre la societat russa mentre el Kremlin intenta controlar la narrativa prohibint l'ús de paraules com "guerra" o "invasió". Ara que gairebé tots els mitjans encara independents han estat tancats o forçats a exiliar-se, els mitjans occidentals intenten que la seva cobertura de la guerra arribi a la gent del carrer a través de plataformes com Telegram, molt popular entre els russos i encara no censurada. Sempre i quan les xarxes socials segueixin estant disponibles a Rússia, que els periodistes siguin dins o fora del país no farà una gran diferència, fet important després de que 150 periodistes hagin hagut d'abandonar el país. Encara que la televisió segueix sent el principal mitjà per consumir informació, l'accés a mitjans digitals ha incrementat la seva importància, sobretot gràcies a la recent popularització de les VPN, xarxes privades digitals que permeten saltar-se els bloqueigs. Per fer front a aquesta situació, el Kremlin ha començat a bloquejar l'accés a moltes adreces web, ja que la seva censura digital no és tan efectiva com la de la Xina. No obstant la censura, els principals espais web opositors han vist augmentar enormement el seu tràfic digital. Mentrestant, Telegram i Youtube segueixen operatius, l'últim sense tenir clar quan podrà durar obert, però sense disposar d'un substitut clar, el Kremlin encara no voldria tancar-lo. Els aliats occidentals han estat debatent les últimes setmanes com aconseguir fer arribar informació independent a la societat russa, revivint esforços com el de la BBC fa 80 anys, durant la Segona Guerra Mundial.

Darian Meacham & Martin Gak Does facial recognition tech in Ukraine's war bring killer robots nearer?

La guerra a Ucraïna no és moderna només pel que fa al moment històric, sinó també per la mena d'eines que s'hi empren. Una d'aquestes –que ha estat motiu de controvèrsia– és la Intel·ligència Artificial de la companyia Clearview que s'utilitza per a identificar soldats enemics, combatre la desinformació o ajudar els refugiats a retrobar-se amb les seves famílies. No obstant això, els mitjans i el govern afirmen que fins ara només s'ha fet servir per a identificar soldats morts. El camp de batalla està sent el context perfecte perquè l'empresa provi i perfeccioni la seva tecnologia de reconeixement facial que podria incorporar-se a màquines assassines autònomes en un futur. Clearview mai no ha expressat cap intenció que la seva tecnologia s'utilitzi amb aquest objectiu, però, tot i això, el fet d'utilitzar el reconeixement facial de propietat privada per a finalitats militars és preocupant. L'ús de tecnologies d'aquesta mena pot comportar riscos com ara el reconeixement erroni. A més, podria substituir la presa de decisions humana per decisions condicionades per algoritmes patentats per l'empresa. Tot i que es tracta d'una iniciativa amb la intenció de facilitar l'actuació en unes circumstàncies específiques, no es pot negar el caire distòpic que està prenent en el marc d'aquest conflicte.

Reid Standish Will The Russian Internet Resemble China's 'Great Firewall'?

Des del començament de la guerra a Ucraïna, el Kremlin ha iniciat una campanya contra les grans empreses tecnològiques per controlar els fluxos d'informació dins el país. El govern rus ha aprovat noves lleis que persegueixin els mitjans nacionals o estrangers que no s'arrenglerin amb la seva interpretació de la guerra. Aquesta estratègia s'assembla força a la massiva política de censura digital del gran tallafocs xinès. Tanmateix, com apunta Jessica Brandt, de moment el Kremlin ha estat prudent i més aviat calculador no censurant tots els canals de masses, com Whatsapp o Youtube. Encara que sembla que Rússia voldria emular el model de censura d'internet xinès, Brandt sosté que encara hi han diferències substancials entre ambdós sistemes. Alguna d'aquestes diferències serien per exemple la manera com el govern xinès ha creat substituts pels grans llocs web occidentals, amb un gran èxit de popularitat i d'usuaris, mentre que Rússia no ha fet aquest pas, i per tant els usuaris encara depenen de canals occidentals com Facebook, Instagram o Youtube. Tot i que Putin és conscient de la gran utilitat de controlar Internet com ho ha fet el govern xinès, no té la capacitat per fer efectiu aquest control. Un altre diferència és la dependència russa de la indústria d'alta tecnologia de comunicacions occidental, la qual cosa podria comportar que el Kremlin busqui alternatives xineses. Brandt apunta que una última diferència serien les alternatives estratègiques a llarg termini que tindria cada país: Rússia buscaria el caos, desestabilitzar Europa i crear un sentiment de desconfiança entre la UE i els EUA; en canvi, Xina no voldria el caos, sinó un món estable i reordenat a favor seu.

… We also recommend

Johanna Treeck NATO planning large, permanent military presence on eastern border

Georgi Gotev Reinventing EU enlargement

Olivier Zajec La menace d'une guerre nucléaire en Europe

Colum Lynch et al. Russia Flounders in Ukraine but Doubles Down in Mali

Elie Guckert Ukraine, Mali, Syrie: dans le sillage sanglant de Wagner

Enrique Fanjul La guerra de Ucrania acelerará los cambios en la globalización

The Economist What will it cost to rebuild Ukraine?

Sarah Anne Aarup WTO faces ‘slow motion train wreck’ amid Ukraine war chaos

Jason Bordoff & Meghan L. O’Sullivan The Ukraine Crisis Offers a Rare Chance for Energy and Climate Cooperation

Paul Mozur et al. China’s Echoes of Russia’s Alternate Reality Intensify Around the World